

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

SVG Reclassering Limburg

Inspectierapport

Doorlichting

SVG Reclassering Limburg

Inspectierapport
Doorlichting

Augustus 2013

Inhoudsopgave

Voorwoord	6
Samenvatting	8
1 Inleiding	16
1.1 Aanleiding en doel	17
1.2 Reikwijdte van de doorlichting	17
1.3 Toetsingskader	18
1.4 Opzet	20
1.5 Objectbeschrijving	21
1.6 Eerder onderzoek	22
1.7 Leeswijzer	23
2 Rechtspositie & omgang	24
2.1 Identiteitsvaststelling	25
2.2 Informatieverstrekking	26
2.3 Functioneren beklagregeling	28
2.4 Privacy	29
2.5 Omgangsvormen	31
2.6 Conclusie	32
3 Advies	34
3.1 Maatschappelijke reïntegratie	35
3.1.1 Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie	35
3.1.2 Samenwerking met netwerkpartners	36
3.2 Maatschappijbeveiliging	38
3.2.1 Bijdrage aan de strafrechtketen	38
3.2.2 Risico-identificatie en –beheersing	42
3.3 Conclusie	43
4 Toezicht	44
4.1 Maatschappelijke reïntegratie	45
4.1.1 Inhoud van het reclasseringscontact	45
4.1.2 Samenwerking	46
4.2 Maatschappijbeveiliging	47
4.2.1 Bijdrage aan de strafrechtketen en risico-identificatie	47
4.2.2 Risicobeheersing toezicht	55
4.3 Conclusie	61
5 Gedragsinterventie	64
5.1 Maatschappelijke reïntegratie	65
5.1.1 Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie	65
5.1.2 Samenwerking	66

5.2	Maatschappijbeveiliging	67
5.2.1	Bijdrage aan de strafrechtketen	67
5.3	Conclusie	69
6	Organisatieaspecten	70
6.1	Personeelsvereisten	71
6.2	Communicatie	73
6.3	Integriteit	78
6.4	Veiligheid	79
6.4.1	Voorkomen intimidatie en agressie	79
6.4.2	Omgang met incidenten	81
6.5	Evaluatie	83
6.6	Conclusie	85
	Bijlage 1 Oordeel	86
	Bijlage 2 Aanbevelingen	88
	Bijlage 3 Afkortingen	92
	Bijlage 4 Bronnen	94
	Bijlage 5 Inspectieprogramma	98

Voorwoord

De Inspectie Veiligheid en Justitie heeft in de periode van 17 tot en met 24 april 2013 een doorlichting uitgevoerd bij de verslavingsreclassering in Limburg. Het doel van de doorlichting is om te beoordelen hoe het is gesteld met de aspecten rechtspositie van reclasseringscliënten, maatschappelijke reïntegratie, maatschappijbeveiliging, veiligheid en de daarmee samenhangende organisatieaspecten.

Twee ontwikkelingen waren tijdens de doorlichting nadrukkelijk zichtbaar. Ten eerste vindt sinds kort een verdergaande samenwerking plaats tussen de twee reclasseringsafdelingen van GGZ Mondriaan en GGZ Vincent van Gogh te Limburg. Dit resulteert in de werkmaatschappij SVG Reclassering Limburg. Deze verdergaande samenwerking moet op uitvoerend niveau nog meer vorm krijgen; op diverse punten zijn er nog verschillen tussen de processen. De Inspectie ziet echter voornamelijk de positieve kant van deze ontwikkeling; op deze wijze wordt aangesloten bij de vernieuwde arrondissementsindeling met als bijkomend doel om de positie van de verslavingsreclassering in Limburg te verstevigen, teneinde de kwaliteit van de producten regionaal en landelijk in stand te houden danwel te verbeteren. Ten tweede hebben alle reclasseringsorganisaties in Limburg momenteel te maken met een verminderde instroom aan reclasseringsopdrachten.

Het algemene beeld van SVG Reclassering Limburg is redelijk positief, zeker wat betreft de reclasseringsadviezen en de gedragsinterventies. De toezichten zijn overwegend op orde, maar hier zijn ook nog een aantal verbeterpunten. Een aandachtspunt is verder de veiligheid van de spreekkamers.

Het voornaamste knelpunt wat van invloed is op de wijze waarop SVG Reclassering Limburg haar taken kan uitvoeren, ligt buiten de directe invloedssfeer van de reclassering. In Limburg heeft de Herziening Gerechtelijke Kaart als gevolg dat twee arrondissementsparketten zijn samengevoegd tot het arrondissementsparket Limburg. De knelpunten waar de reclassering tegenaan loopt, zijn door het arrondissementsparket Limburg onderkend. Ondanks dat het arrondissementsparket ook te maken heeft met een krachtenveld waarbij meerdere partijen betrokken zijn, is de samenwerking met SVG Reclassering Limburg versterkt en heeft het arrondissementsparket Limburg verbetermaatregelen getroffen waardoor er al verbeteringen zichtbaar zijn. De Inspectie zal nagaan of door deze verbetertrajecten de knelpunten bij de reclassering afdoende zijn opgelost.

J.G. Bos
Hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie

Samenvatting

De Inspectie Veiligheid en Justitie heeft in de periode van 17 tot en met 24 april 2013 een doorlichting uitgevoerd bij SVG Reclassering Limburg¹. Het doel van de inspectie is om te beoordelen hoe het is gesteld met de aspecten rechtspositie van reclasseringscliënten, maatschappelijke reïntegratie, maatschappijbeveiliging, veiligheid en de daarmee samenhangende organisatieaspecten. Aan de hand van haar oordeel doet de Inspectie verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

Binnen SVG Reclassering Limburg spelen meerdere ontwikkelingen ten tijde van de doorlichting. Ten eerste vindt een verdergaande samenwerking plaats tussen de reclasseringsafdelingen van GGZ Mondriaan en GGZ Vincent van Gogh. De Raden van Bestuur van de moederorganisaties hebben mede tot deze verdergaande samenwerking besloten vanwege de Herziening Gerechtelijke Kaart van de rechterlijke organisatie. Voor Limburg had deze herziening tot gevolg dat de arrondissementen Roermond en Maastricht zijn samengevoegd tot het arrondissementsparket Limburg. Omdat de reclasseringsafdelingen ieder tot voor kort tot een ander arrondissement behoorden, waren er ook verschillende afspraken met de ketenpartners en daardoor in de uitvoerende werkzaamheden. De verdergaande samenwerking moet op uitvoerend niveau nog meer vorm krijgen; op veel punten zijn er nog verschillen tussen de processen. Ten tweede verdwijnt de werkstraf in 2013 bij de SVG en zal de werkstraf in Limburg uitsluitend nog worden uitgevoerd door RN Limburg². Tot slot heeft SVG Reclassering Limburg, evenals de andere reclasseringsorganisaties in Limburg, te maken met een verminderde instroom aan reclasseringsopdrachten.

Het algehele beeld over SVG Reclassering Limburg is vrij positief. De bevolgen medewerkers gaan respectvol om met de cliënten en geven op de juiste wijze invulling aan het reclasseringscontact. De reclasseringsadviezen zijn in principe gebaseerd op een diagnostisch instrument en behelzen, indien geïndiceerd, bijzondere voorwaarden die gericht zijn op gedragsverandering en reïntegratie. De reclasseringswerkers zijn op de hoogte van het zorgaanbod in de regio. Toezichthouders halen overwegend hun contacten met de cliënt, onderhouden contact met zowel het formele als informele netwerk en weten hoe te handelen indien het toezicht onbeheersbaar dreigt te worden of een cliënt zijn voorwaarden overtreedt. De organisatie en de uitvoering van de gedragsinterventies vinden naar behoren plaats. Er is een grote instroom en er vindt goede samenwerking plaats met het Facilitair Interventieteam, dat de programma-integriteit waarborgt. Er is een

¹ SVG staat voor Stichting Verslavingsreclassering GGZ.

² RN staat voor Reclassering Nederland en is evenals SVG een van de organisaties die in Nederland reclasseringswerk uitvoert.

inhoudelijke controle op de uitvoering van adviezen en toezichten door de werkbegeleiders, middels casuïstiek en caseloadbesprekingen. De cliënten zijn positief over hun reclasseringscontact. De medewerkers zijn positief over de organisatie, evenals over de verdergaande samenwerking van de reclasseringsafdelingen.

De voornaamste aandachtspunten binnen SVG Reclassering Limburg zijn gericht op de veiligheid van de gebouwen, de informatievoorziening aan cliënten en de uitvoering van het toezicht. Deze aandachtspunten worden hieronder bij de samenvattingen per hoofdstuk toegelicht.

Naast de aandachtspunten voor SVG Reclassering Limburg, heeft ook de samenwerking met ketenpartners op sommige vlakken aandacht nodig. De samenwerking met het OM komt op meerdere punten in dit rapport aan de orde. Meerdere processen die van belang zijn voor de ketensamenwerking liepen de afgelopen periode onvoldoende. Er is overleg tussen het parket en de reclassering gaande en dit leidt tot voorzichtige verbeteringen. Zo is in maart 2013 het percentage opdrachten met zittingsdatum toegenomen tot 77 procent, terwijl dit eerder nog 28 procent was. Andere zaken zijn nog onvoldoende verbeterd. Deze zaken worden bij de relevante aspecten/ taakspecialismen nader toegelicht. Ook de samenwerking met de veiligheidshuizen is momenteel punt van aandacht. Mede door de intensieve inzet van de reclassering aan de ZSM-tafels en vernieuwde afspraken die voortvloeien uit het Landelijk Kader Veiligheidshuizen³, is SVG Reclassering Limburg selectiever in de inzet van fysieke aanwezigheid van haar medewerkers bij de overleggen in het veiligheidshuis. Er zijn verschillen in visie en de verwachtingen over de meerwaarde van de informatie-uitwisseling.

Hieronder staan de oordelen van de Inspectie over de afzonderlijke aspecten danwel taakspecialismen.

Rechtspositie en omgang

De omgang met cliënten bij SVG Reclassering Limburg is respectvol, de reclasseringswerkers stellen de identiteit van cliënten vast, er is een functionerende klachtenprocedure en cliënten worden altijd om schriftelijke toestemming gevraagd voor het raadplegen van referenten en voor het geven van informatie aan derden.

Ondanks dat de Inspectie in grote lijnen positief is over de rechtspositie van de cliënten, zijn op dit vlak ook enkele aandachtspunten. Voornamelijk de informatievoorziening aan cliënten is op het moment nog niet voldoende. Cliënten krijgen niet altijd een informatiefolder en reclasseringswerkers checken niet standaard of cliënten de informatie hebben ontvangen.

---

³ Landelijk Kader Veiligheidshuizen. Januari 2013.

Andere aandachtspunten zijn de werking van de verificatiestations voor het vaststellen van de identiteit van cliënten en het ontbreken van een gedragscode inclusief aandacht voor de bejegening bij Vincent van Gogh.

Oordeel criteria

Identiteitsvaststelling	
Informatieverstrekking	
Functioneren beklagregeling	
Privacy	
Omgangsvormen	

Aanbevelingen aan SVG Reclassering Limburg:

- Zorg ervoor dat alle cliënten schriftelijk geïnformeerd worden over hun rechten en plichten. Stel folders ook beschikbaar in de wachtruimten. Zie er op toe dat cliënten volledig worden geïnformeerd over hun rechten en plichten.
- Voorzie de ‘Verklaring van geen bezwaar’ voor het uitwisselen van gegevens met referenten altijd van een datum.

Aanbeveling aan het landelijk kantoor SVG en SVG Reclassering Limburg:

- Draag zorg voor werkende verificatiestations voor afname van biometrie en stuur aan op het gebruik hiervan.

Advies

Om te kunnen voldoen aan de criteria voor de tijdigheid van de reclasseringsadviezen is de reclassering mede afhankelijk van haar opdrachtgevers. SVG Reclassering Limburg ervaart in dit kader hinder van de achterstallige administratie en verwerking van zaken bij het OM Limburg. Op deze punten is sprake van een verbetering, maar het gewenste niveau is er nog niet. De wachtrij bij het OM staat op het moment de gang naar het aanvragen van een reclasseringsadvies in de weg; dit zou niet het geval mogen zijn.

De bijdrage van de reclasseringsadviezen aan de maatschappelijke reïntegratie voldoet aan alle criteria; de reclasseringsadviezen zijn in principe gebaseerd op diagnostische instrumenten, indien geïndiceerd vindt er inzet van interventies danwel behandeling plaats, en er is sprake van een samenwerking met de zorgaanbieders.

Ten aanzien van de bijdrage van de reclasseringsadviezen aan de maatschappijbeveiliging zijn enkele aanbevelingen op zijn plaats. Ondanks dat de reclassering afhankelijk is van de informatievoorziening van het OM voor het tijdig kunnen opleveren van de reclasseringsadviezen, is het van belang dat alle adviseurs wel dezelfde termijn hanteren en hierover ook duidelijkheid bestaat. Momenteel is dit nog niet het geval. De tijdigheid van de

rapportages aan de andere opdrachtgever, Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), dient tevens nog verder op peil gebracht te worden. Een derde aanbeveling betreft het onder de aandacht brengen van de mogelijkheden van de inzet van elektronische controle bij zowel de medewerkers als het OM/de rechtbank.

Oordeel criteria

Maatschappelijke reïntegratie

Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie

Samenwerking met netwerkpartners

Maatschappijbeveiliging

Bijdrage aan de strafrechtketen

Risico-identificatie en -beheersing

Aanbevelingen aan SVG Reclassering Limburg:

- Zorg er voor dat iedereen binnen SVG Reclassering Limburg dezelfde werkwijze, conform de afspraken met het OM, hanteert voor het opleveren van de reclasseringsadviezen.
- Zorg voor een tijdige oplevering van de rapportages aan DJI.
- Breng de mogelijkheden van elektronische controle zowel onder de medewerkers van de reclassering als bij de opdrachtgever onder de aandacht.

Toezicht

Voor een belangrijk deel is het uitvoeren van toezicht binnen SVG Reclassering Limburg op orde. In de toezichtovereenkomsten komen de onderwerpen aan bod die hier in moeten staan en over het algemeen zijn deze op tijd. Het reclasseringscontact is conform de opdracht en hierin is zowel ruimte voor begeleiding als controle. Toezichthouders hebben over het algemeen voldoende contact met hun cliënten, onderhouden contact met zowel het formele als informele netwerk en weten hoe te handelen indien een cliënt zijn voorwaarden overtreedt. Voortgangsverslagen zijn van goede kwaliteit, evenals de afsluitberichten.

Op een aantal punten is verbetering nodig. Het starten van toezichten gebeurt evenals bij andere SVG-organisaties in meer dan de helft van de gevallen niet op tijd. Verder is de frequentie van evalueren een aandachtspunt binnen Vincent van Gogh. Bij Mondriaan is bij niveau 3 toezichten geen sprake van duobegeleiderschap, indien het geen tbs-casus betreft. Tot slot behoeft de registratie in het Integraal Reclassering Informatiesysteem (IRIS) op een aantal punten nog meer volledigheid.

Evenals in het hoofdstuk Advies werd geconcludeerd, ondervindt de reclassering bij het uitvoeren van het toezicht hinder van achterstallige administratie bij het OM Limburg. De voornaamste problemen zijn er rond het proces van TUL'en⁴ van toezichten. Dit proces duurt nog steeds lang en communicatie over de behandeling vanuit het OM aan de reclassering vindt niet altijd plaats. Het OM is hard aan het werk om dit te verbeteren, maar dit verloopt nog steeds niet naar wens.

De ketenprocesmanager van het OM levert in de ogen van de reclassering goed werk, maar door het grote beroep wat op de ketenprocesmanager wordt gedaan, zijn er zorgen over de snelheid waarmee zaken afgehandeld kunnen worden. Door deze drukte is tevens voor verscheidene beslissingen, zoals het wijzigen van bijzondere voorwaarden of toezichtsniveau, geen daadwerkelijk contact. De reclassering ontvangt namelijk over het algemeen geen reactie op de voorgestelde beslissing. Ook bij het overtreden van voorwaarden door een cliënt kan het lang duren voordat hierover een beslissing wordt genomen.

Oordeel criteria

Maatschappelijke reïntegratie

Inhoud van het reclasseringscontact

Samenwerking

Maatschappijbeveiliging

Bijdrage aan de strafrechtketen en risico-identificatie

Risicobeheersing toezicht

Aanbevelingen aan SVG Reclassering Limburg:

- Zorg dat alle toezichthouders regelmatig de toezichten evalueren en dit registreren in IRIS.
- Zorg dat voortgangsverslagen tijdig aan de opdrachtgever worden gezonden.
- Zorg dat bij alle niveau 3 toezichten sprake is van duobegeleiderschap.

Aanbevelingen aan SVG Reclassering Limburg en het OM Limburg:

- Zorg ervoor dat toezichten tijdig (kunnen) starten. Realiseer dat de reclassering over lijsten kan beschikken, waarop de reclassering kan zien aan welke cliënten door het OM een zelfmeldplicht is opgelegd.

⁴ TUL staat voor tenuitvoerlegging. Wanneer toezichthouders een toezicht voortijdig negatief willen beëindigen, bijvoorbeeld als de bijzondere voorwaarden niet nagekomen (kunnen) worden, is hierover contact met de opdrachtgever. Het OM kan vervolgens een vordering indienen tot tenuitvoerlegging (TUL) van de gehele of gedeeltelijke voorwaardelijke straf.

- Zorg dat er tijdig en daadwerkelijk contact is voor het wijzigen van een toezichtniveau, bijzondere voorwaarden en wanneer een cliënt zijn voorwaarden overtreedt.

Aanbevelingen aan het OM Limburg:

- Realiseer een ordentelijke ketensamenwerking in het geval toezichthouders willen TUL'en. Let hierbij ten eerste op de snelheid van afhandeling. Ten tweede dient het proces altijd volledig te worden doorlopen, van binnenkomst tot terugkoppeling aan de reclassering.

Gedragsinterventies

SVG Reclassering Limburg biedt drie gedragsinterventies aan, te weten de Leefstijltraining, Leefstijltraining Kort en de training Alcohol & Geweld. De organisatie en uitvoering van de gedragsinterventies vinden naar behoren plaats. De Leefstijltrainingen vangen frequent aan, zowel intramuraal als extramuraal. Alleen de aanmeldingen voor de training Alcohol & Geweld blijven achter.

De opdrachtgevers zijn tevreden over de uitvoering van de gedragsinterventies. Er is tevens sprake van een goede samenwerking tussen de trainer en de toezichthouder / trajectbegeleider. Wel behoeft de registratie van deze overlegmomenten aandacht. De programma-integriteit wordt gewaarborgd door intensieve samenwerking met de interventiecoach. SVG Reclassering Limburg beschikt zelf niet over bijzonder geschikte trainingsruimten, maar er zijn voldoende alternatieven om naar uit te wijken.

Oordeel criteria

Maatschappelijke reïntegratie

Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie

Samenwerking

Maatschappijbeveiliging

Bijdrage aan de strafrechtketen

Organisatieaspecten

De Inspectie oordeelt wisselend over de organisatieaspecten. De medewerkers van SVG Reclassering Limburg zijn tevreden over de organisatie, er is aandacht voor de opleidingen en de medewerkers voldoen aan de overige eisen. Zoals gezegd heeft de verdergaande samenwerking nog niet geleid tot gelijke processen. Mondriaan en Vincent van Gogh hanteren voor de contactmomenten zoals casuïstiekbespreking verschillende werkwijzen, maar de interne communicatie verloopt bij beide over het algemeen goed. De Inspectie vindt het van belang dat in ieder geval ten aanzien van afspraken met ketenpartners er één lijn wordt getrokken en deze wordt

uitgedragen. Een voorbeeld is dat alle adviseurs dezelfde termijn moeten hanteren voor het opleveren van reclasseringsadviezen. SVG Reclassering Limburg gaat adequaat om met de spaarzame incidenten die plaatsvinden. Processen die niet optimaal verlopen krijgen aandacht, reclassering en opdrachtgevers proberen gezamenlijk verbeteringen te bewerkstelligen. Wat betreft de veiligheid zijn er echter diverse tekortkomingen. De spreekkamers zijn in sommige gevallen afgelegen van de reclasseringsafdeling, waardoor reclasseringswerkers bij een calamiteit afhankelijk zijn van de aanwezigheid van de medewerkers van de forensische poli op de desbetreffende etage, soms niet transparant of beschikken niet over (mobiele) piepers. Ten aanzien van de huisbezoeken wordt er onvoldoende structureel een achterwacht ingezet danwel gecommuniceerd over het verloop van het bezoek. Aandachtspunten liggen er verder in de samenwerking met de veiligheidshuizen en de penitentiaire inrichtingen (PI) in de regio. Hoewel de meeste processen hier geen hinder van ondervinden, zijn er bijvoorbeeld met het veiligheidshuis irritaties door verschillen in visie en de verwachtingen over de meerwaarde van de informatie-uitwisseling.

Oordeel criteria

Personeelsvereisten	
Communicatie	
Integriteit	
<i>Veiligheid</i>	
Vorkomen intimidatie en agressie	
Omgang met incidenten	
Evaluatie	

Aanbevelingen aan SVG Reclassering Limburg:

- Registreer ten behoeve van de inzichtelijkheid van de besluitvorming en overdraagbaarheid van toezichten casuïstiekbesprekingen in IRIS.
- Ga in gesprek met zowel de veiligheidshuizen als de PI om de heersende ongenoegens uit te spreken en tot een betere afstemming bij de aanpak van de doelgroepen c.q. gedetineerden te komen.
- Creëer transparante spreekkamers zodat van buiten zicht is op de reclasseringswerker en cliënt en voorzie in een alarmsysteem dat ook door de medewerkers wordt gebruikt. Zorg dat voor iedereen duidelijk is hoe er wordt gehandeld bij een calamiteit.
- Zorg ervoor dat reclasseringswerkers het inzichtelijk maken wanneer zij een huisbezoek afleggen en dat zij collega's informeren wanneer het huisbezoek is voltooid.
- Voorzie de wachtruimten van huisregels.
- Realiseer een RI&E voor de verschillende locaties, inclusief plan van aanpak.

1

Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt onder meer toezicht op de sanctietoepassing in Nederland. Zij doet dit ook door reclasseringsinstellingen met een zekere regelmaat op hun functioneren te beoordelen.

Het doel van de inspectie is om te beoordelen hoe het bij SVG Reclassering Limburg is gesteld met de aspecten rechtspositie van reclasseringscliënten, maatschappelijke reïntegratie, maatschappijbeveiliging, veiligheid en de daarmee samenhangende organisatieaspecten. Aan de hand van haar oordeel doet de Inspectie verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

1.2 Reikwijdte van de doorlichting

SVG Reclassering Limburg bestaat sinds 1 januari 2013 door een verdergaande samenwerking van de reclasseringsafdelingen van GGZ Mondriaan en GGZ Vincent van Gogh. De samenwerking is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst en de productie is ondergebracht in een gezamenlijke productie-omgeving. De reclasseringsafdelingen vallen wel nog steeds onder de verantwoordelijkheid van de moederorganisaties. Beide moederorganisaties zijn instellingen voor geestelijke gezondheidszorg. GGZ Mondriaan heeft haar vestigingen in Zuid-Limburg, GGZ Vincent van Gogh in Midden- en Noord-Limburg. De reclasseringsafdelingen, en dus de huidige werkmaatschappij SVG Reclassering Limburg, zijn gelieerd aan de landelijke Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG). Het werkgebied van SVG Reclassering Limburg beslaat de provincie Limburg en zodoende het gehele arrondissement Limburg.

De Raden van Bestuur van de moederorganisaties hebben mede tot deze verdergaande samenwerking besloten vanwege de Herziening Gerechtelijke Kaart van de rechterlijke organisatie. De nieuwe regio-indeling trad op 1 januari 2013 in werking. Voor Limburg had deze herziening tot gevolg dat de arrondissementen Roermond en Maastricht zijn samengevoegd tot het arrondissementsparket Limburg. Een bijkomend gevolg van de verdergaande samenwerking is dat op deze wijze de positie van de verslavingsreclassering in Limburg verstevigd kan worden teneinde de kwaliteit van de producten regionaal en landelijk in stand te houden danwel te verbeteren.⁵

---

⁵ Projectplan Samenwerking Verslavingsreclassering – Mondriaan en VvG. 11 oktober 2012.

De verdergaande samenwerking is nog in een beginnend stadium; onder andere de communicatie over de naam en het ontwerpen van een beeldmerk worden op een nog nader te bepalen moment gedaan. Omdat de reclasseringsafdelingen ieder tot voor kort tot een ander arrondissement behoorden, waren er ook verschillende afspraken met de ketenpartners. SVG Reclassering Limburg heeft aangegeven 2013 te gebruiken om de processen waar mogelijk te uniformeren.

SVG Reclassering Limburg voert op het moment van de inspectie alle taakspecialismen uit, te weten advies, toezicht, gedragsinterventie en werkstraf. Het taakspecialisme werkstraf wordt echter buiten dit onderzoeksspectrum gehouden. Reclassering Nederland neemt namelijk per 1 januari 2014 de werkstraf van de andere reclasseringsorganisaties over.

In het vervolg van het rapport zal daar waar het noodzakelijk is om de SVG Reclassering Limburg op te splitsen naar moederorganisatie, en er dus over Mondriaan of Vincent van Gogh wordt geschreven, de reclasseringsafdelingen van de GGZ-organisaties worden bedoeld.

1.3 Toetsingskader

Het toetsingskader dat de Inspectie bij doorlichtingen van reclasseringsinstellingen hanteert, is gebaseerd op (inter)nationale wet- en regelgeving en uitvoeringsbeleid.⁶ Het toetsingskader wordt periodiek aangepast aan ontwikkelingen in regelgeving en uitvoeringsbeleid.

Het toetsingskader bestaat uit vijf modules, één basismodule en één voor elk van de vier taakspecialismen, te weten advies, toezicht, gedragsinterventie en werkstraf. De basismodule bestaat uit de toetsingscriteria die voor het gehele reclasseringsproces gelden en dus niet specifiek op een reclasseringstaak van toepassing zijn. De Inspectie past de modules toe voor zover de te inspecteren reclasseringsorganisatie de desbetreffende taak uitvoert. Dit betekent dat in dit onderzoek de module werkstraf buiten beschouwing wordt gelaten.

De Inspectie toetst op basis van de aspecten rechtspositie en omgang, maatschappelijke reïntegratie, maatschappijbeveiliging, veiligheid en organisatieaspecten op welke wijze de instelling de reclasseringstaken uitvoert. De aspecten maatschappelijke reïntegratie en maatschappijbeveiliging zijn erg omvangrijk binnen het gehele reclasseringsproces,

---

⁶ Zie voor het volledige toetsingskader de website van de Inspectie (www.ivenj.nl).

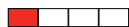

waardoor deze zijn opgesplitst naar reclasseringstaak. Derhalve worden deze twee aspecten niet in de basismodule, maar wel in de overige modules behandeld. In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven in welke module welk aspect wordt behandeld:

Tabel 1 Overzicht toetsingskader

	Rechtspositie en omgang	Maatschappij-beveiliging	Maatschappelijke reïntegratie	Veiligheid	Organisatie-aspecten
Basismodule	X			X	X
Module 1: Advies		X	X		
Module 2: Toezicht		X	X		
Module 3: Gedrags-interventie		X	X		

De genoemde aspecten zijn opgedeeld in criteria. De Inspectie komt bij ieder criterium tot een integraal oordeel dat is samengesteld op basis van een weging van de dimensies: uitvoering, beleid en check op de uitvoering. Bij de dimensie uitvoering stelt de Inspectie vast in hoeverre de uitvoering voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Bij de dimensie beleid beziet de Inspectie of in de inrichting ten aanzien van het te toetsen criterium (vastgelegd) beleid beschikbaar is dat voldoet aan geldende wet- en regelgeving. Bij de dimensie check op de uitvoering gaat de Inspectie na in hoeverre de juiste uitvoering van het beleid is zeker gesteld.

De Inspectie geeft haar oordeel per criterium weer in de volgende vier waarden:

- Voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen.
- Voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen.
- Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen en verwachtingen.
- Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen.

⁷ In bijlage 1 staan alle oordelen op de toetsingscriteria bij elkaar.

1.4 Opzet

Methode

De methode voor het uitvoeren van de doorlichting bestaat uit het verzamelen van gegevens uit documenten, dossiers, interviews en een schouw van de gebouwen waar de reclassering werkt. In bijlage 5 is het inspectieprogramma opgenomen.

De Inspectie heeft in het dossieronderzoek acht adviesproducten, elf toezichten en zeven gedragsinterventies bekeken. Het doel van het dossieronderzoek is om een indruk te krijgen van de werkwijze van SVG Reclassering Limburg. De selectie van dossiers beoogt geen representatieve steekproef te zijn. De Inspectie houdt interviews met medewerkers, managers, vier cliënten⁸ en met lokale opdrachtgevers en ketenpartners. In dit geval vertegenwoordigers van de Penitentiaire Inrichting (PI) Limburg Zuid locatie De Geerhorst, het Openbaar Ministerie (OM) Limburg te Maastricht, het Veiligheidshuis Heerlen en medewerkers van de reclasseringsbalie. Tijdens de schouw is er met name aandacht voor de veiligheids-situatie van gespreks- en trainingsruimten. De verzamelde informatie zet de Inspectie af tegen het gehanteerde toetsingskader (zie paragraaf 1.3). Dit leidt tot een oordeel van de te toetsen criteria op de dimensies uitvoering, beleid en check op de uitvoering.

Om een goede indruk te krijgen van alle reclasseringsactiviteiten in Limburg, zal de Inspectie na SVG Reclassering Limburg achtereenvolgens een bezoek brengen aan de reclasseringsunits van het Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering en Reclassering Nederland in de provincie. Zodoende heeft de Inspectie zicht op de onderlinge samenwerking van deze reclasseringsorganisaties. Tegelijkertijd krijgt de Inspectie ook een beeld van de samenwerking met en de waardering van de opdrachtgevers ten aanzien van de reclasseringsorganisaties. Van elke reclasseringsorganisatie stelt de Inspectie een inspectierapport op.

Tijdsbestek

De Inspectie heeft de doorlichting op 5 maart 2013 aangekondigd. Het onderzoek op locatie is uitgevoerd in de periode van 17 tot en met 24 april 2013. In dit tijdsbestek heeft de Inspectie tevens een bezoek gebracht aan de ketenpartners. Het concept-inspectierapport is op 6 juni 2013 voor wederhoor aangeboden aan SVG Reclassering Limburg. Het hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie heeft op 9 augustus 2013 het inspectierapport vastgesteld en aangeboden aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

---

⁸ De Inspectie interviewt, vanwege de beperkte mogelijkheden om cliënten te spreken, relatief weinig van hen in verhouding tot de gehele cliëntengroep.

1.5 Objectbeschrijving

In paragraaf 1.2 kwam reeds aan bod dat SVG Reclassering Limburg te maken heeft met de Herziening Gerechtelijke Kaart en zodoende ook met veranderingen in de werkprocessen van het arrondissementsparket. Doordat Limburg nu één arrondissementsparket kent, is er ook alleen nog een reclasseringsbalie in Maastricht. Daarnaast is de implementatie van ZSM⁹ van invloed op de werkwijze van de reclassering. Dit heeft gevolgen voor de taken van de reclasseringsbalie, de inzet van het personeel en de wijze van het afhandelen van de reclasseringsopdrachten. Dit komt in de hoofdstukken 3 en 6 nader aan de orde.

SVG Reclassering Limburg wordt aangestuurd door twee managers, namelijk de managers van de reclasseringsafdelingen van GGZ Mondriaan en GGZ Vincent van Gogh. Mondriaan heeft spreeklocaties in Maastricht, Sittard en Heerlen, Vincent van Gogh in Roermond en Venlo. In tabel 2 is een overzicht weergegeven van het personeel bij Mondriaan en Vincent van Gogh. Een aantal medewerkers heeft meerdere taakspecialismen, waardoor het totaal aantal medewerkers niet overeenkomt met de aantallen bij de uitsplitsing naar specialisme.

Tabel 2 Overzicht personeel

	Mondriaan	Vincent van Gogh
Totaal medewerkers	35	25
Naar specialisme:		
Management	1	1
Werkbegeleider	2	1
Advies	8	8
Toezicht	17	15
Advies & toezicht	2	0
Gedragsinterventie	4	2
Werkstraf	2	2

⁹ ZSM staat voor Zo snel, slim, selectief, simpel en samenlevingsgericht mogelijk een beslissing nemen over de afdoening van veel voorkomende criminaliteit.

Tabel 3 geeft een overzicht van de productie van SVG Reclassering. De productie is opgesplitst naar Mondriaan en Vincent van Gogh, omdat in het genoemde tijdsbestek de productie nog niet was ondergebracht in een gezamenlijke productie-omgeving.

Tabel 3 Reclasseringsproducten gepland en geproduceerd 1 januari 2012 t/m 31 december 2012

Advies	Mondriaan		Vincent van Gogh	
	Planproductie	Productie	Planproductie	Productie
Vroeghulp	67	89	56	112
Reclasseringsadvies beknopt o.b.v. QuickScan	219	262	106	206
Reclasseringsadvies beknopt zonder QuickScan	62	122	52	81
Reclasseringsadvies o.b.v. RISc	344	259	254	201
Reclasseringsadvies o.b.v. RISc met verdieping	10	1	10	7
Reclasseringsadvies o.b.v. RISc t.b.v. PIJ/TBS	2	14	4	7
Tripel/milieurauditing	1	2	0	0
Toezicht				
Niveau 1	191	164	195	64
Niveau 2	290	301	321	313
Niveau 2 met pp-toeslag	5	20	3	9
Niveau 3	30	22	16	58
Gedragsinterventie				
Alcohol & Geweld	4	0	4	0
Leefstijltraining Kort	20	1	31	0
Leefstijltraining	12	33	22	13

1.6 Eerder onderzoek

Vincent van Gogh is niet eerder betrokken geweest in onderzoeken die zijn uitgevoerd door de Inspectie. Mondriaan heeft daarentegen geparticipeerd in de thema-onderzoeken Ketenaansluiting Reclassering-OM (2006) en Terugdringen Recidive (2009). De resultaten uit beide onderzoeken zullen niet worden meegenomen in dit onderzoek. Het thema-onderzoek Ketenaansluiting Reclassering-OM is te gedateerd om de bevindingen van destijds nog mee te nemen in deze doorlichting. De werkwijze Terugdringen Recidive is overgegaan in Binnen Beginnen en derhalve achterhaald.

1.7 Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk komt de rechtspositie van de cliënt aan bod. De volgende drie hoofdstukken beslaan de taakspecialismen advies, toezicht en gedragsinterventie. In het daarop volgende hoofdstuk komen de organisatieaspecten aan bod die het gehele reclasseringsproces aangaan, evenals de veiligheid.

Ieder hoofdstuk behandelt meerdere criteria, ieder in een eigen paragraaf. De paragraaf start met een korte samenvatting van de normen en verwachtingen bij het betreffende toetsingscriterium. Dan volgen een beschrijving van de bevindingen, het oordeel en eventuele aanbevelingen. De aanbevelingen zijn gericht aan SVG Reclassering Limburg, tenzij anders is aangegeven. Elk hoofdstuk besluit met een conclusie over de toetsingsaspecten die in dat hoofdstuk aan bod zijn gekomen.

2

Rechtspositie en omgang

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van vijf criteria uit het toetsingskader in op de vraag hoe het gesteld is met de rechtspositie van en de omgang met cliënten. Elke paragraaf opent met in het kort de maatstaf die de Inspectie hanteert. Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

2.1 Identiteitsvaststelling

criterium

De vaststelling van de identiteit met biometrie wordt conform de Wet op de identificatie van verdachten en veroordeelden (WIVVG) uitgevoerd. Deze identiteitsvaststelling vindt plaats bij een eerste contact met de reclassering en bij elk nieuw reclasseringsproduct met een andere reclasseringswerker. De organisatie beschikt over werkinstructies wie op welk moment de identiteit verifieert, hoe te handelen bij weigering van de cliënt, bij onduidelijkheid omtrent de identiteit en bij vermoedens van identiteitsfraude. De organisatie checkt of de identiteitsvaststelling op de juiste wijze plaatsvindt, conform de WIVVG en de eigen werkinstructies.

Bevindingen

Op meerdere locaties van SVG Reclassering Limburg staat een verificatiestation om de identiteit te controleren, eventueel ook door middel van de vingerscan. Dit verificatiestation is echter bijna altijd buiten werking, ondanks herhaaldelijke pogingen van het management om deze stations werkbaar te krijgen. Wanneer het station het wel doet, zijn er alsnog vaak problemen om op te starten of in te loggen. Omdat dit zowel bij de cliënt als bij de reclasseringswerker frustratie oproept, zien veel reclasseringswerkers hier op voorhand van af.

Ondanks dat het verificatiestation het vaak niet doet of de reclasseringswerkers er van af zien om hier mee te werken, controleren zij wel bij elk nieuw reclasseringsproduct de identiteit van de cliënt. Dit gebeurt door genoemde redenen vrijwel uitsluitend op de oude wijze middels een kopie van het identiteitsbewijs.

SVG Reclassering Limburg beschikt over werkinstructies voor de identiteitscontrole. De administratie controleert na afloop van het reclasseringscontact of een kopie van het identiteitsbewijs in het cliëntdossier aanwezig is.

Oordeel

De reclasseringswerkers controleren bij elk nieuw reclasseringsproduct de identiteit van de cliënt. Omdat het verificatiestation het vaak niet doet, gebeurt de identiteitscontrole echter op de ouderwetse manier door een

kopie van het identiteitsbewijs te maken. Vanwege de wettelijke verplichting om middels biometrie de identiteit van de cliënt te controleren, is het van belang dat de biometriestations werken. Vervolgens is het noodzakelijk dat er gestuurd wordt op het gebruik hiervan.

Aanbeveling aan het landelijk kantoor SVG en SVG Reclassering Limburg

Draag zorg voor werkende verificatiestations voor afname van biometrie en stuur aan op het gebruik hiervan.

2.2 Informatieverstrekking

criterium

De organisatie informeert de cliënt bij het eerste contact begrijpelijk over zijn rechten en plichten. Hieronder worden in elk geval verstaan de beklagregeling, het privacyreglement, het recht op inzage in zijn dossier, de algemene huis- en gedragsregels waar de cliënt aan moet voldoen en de consequenties bij overtreding daarvan. De reclassering stelt de cliënt ook op de hoogte van het doel en het verloopt van het traject en de cliënt wordt geïnformeerd over een eventueel voornemen tot voortijdige beëindiging van het reclasseringscontact. Ten behoeve hiervan beschikt de organisatie over werkinstructies hoe en op welk moment de cliënt hierover wordt ingelicht. De organisatie checkt of de cliënt op de hoogte is gesteld van zijn rechten en plichten en gedragsregels zijn ondertekend.

Bevindingen

Bij Mondriaan krijgt de cliënt de benodigde folders bij de eerste uitnodiging thuisgestuurd. Tijdens het eerste gesprek komen niet alle reclasseringswerkers van Mondriaan standaard terug op de informatie uit deze folders en of de cliënt de inhoud heeft begrepen. Bij cliënten in de gevangenis nemen reclasseringswerkers de folders mee. Een algemene folder over de reclassering is bij de hoofdlocaties van Mondriaan niet aanwezig.

Bij Vincent van Gogh zitten de folders in het dossier zodat de reclasseringswerkers bij het eerste gesprek de folders kunnen overhandigen. Zij geven de folders bij frequent terugkerende cliënten niet altijd opnieuw. Bij Vincent van Gogh nemen de reclasseringswerkers de folders niet mee naar cliënten in de gevangenis. Een algemene folder over de reclassering staat bij de hoofdlocatie van Vincent van Gogh wel ter inzage in de wachtruimte.

Alleen bij Mondriaan zijn er instructies geformuleerd over de informatieverstrekking aan de cliënt tijdens het eerste contact. Bij Vincent van Gogh is dit onderwerp een jaar geleden wel aan bod geweest tijdens de casuïstiekbespreking. Bij aanvang van het toezicht is het door de toezichtovereenkomst

en de gedragsregels duidelijk wat de toezichhouder met de cliënt moet doornemen. Bij de adviesfase laat de informatieverstrekking meer ruimte open voor interpretatie, dit verschilt dus per reclasseringswerker. De een vertelt uitgebreid over de rechten en plichten, de ander alleen wanneer de situatie daar naar is, bijvoorbeeld over de klachtenregeling bij ontevredenheid van de cliënt, of over de huisregels bij ongeregelheden. Allen leggen wel het doel van het reclasseringscontact uit en staan stil bij het privacy-reglement wanneer de cliënt een verklaring van geen bezwaar ondertekent voor het raadplegen van referenten. Tevens wordt de cliënt ingelicht wanneer er sprake is om het reclasseringscontact te staken, er van uitgaande dat er dan nog contact is met de cliënt.

De informatieverstrekking aan de cliënt is bij Mondriaan onderwerp van gesprek tijdens de kwartaalgesprekken met de manager. Bij Vincent van Gogh is het uitgangspunt dat dit tot de professionele verantwoordelijkheid van de reclasseringswerker behoort. De administratie controleert of de gedragsregels en de verklaring van geen bezwaar voor het raadplegen van referenten in het dossier aanwezig zijn.

Oordeel

De informatieverstrekking aan de cliënt behoeft bij SVG Reclassering Limburg op verschillende onderwerpen verbetering en aanscherping van de uitvoering. Het is geen garantie dat cliënten in de gevangenis en frequent recidiverende cliënten de benodigde folders krijgen. Tevens checken de reclasseringswerkers niet standaard of de cliënt de folders heeft ontvangen of dat zij de inhoud hiervan hebben begrepen. Ook zijn er in de ene regio instructies voor de informatieverstrekking tijdens het eerste gesprek en wordt dit onderwerp daar meer onder de aandacht gehouden dan bij de andere regio. Door deze punten bestaat het risico dat cliënten niet op de hoogte zijn van hun rechten en plichten.

Aanbeveling

Zorg ervoor dat alle cliënten schriftelijk geïnformeerd worden over hun rechten en plichten. Stel folders ook beschikbaar in de wachtruimten. Zie er op toe dat cliënten volledig worden geïnformeerd over hun rechten en plichten.

2.3 Functioneren beklagregeling

Criterion

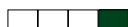
De medewerkers zijn op de hoogte van het bestaan van de klachtenprocedure. De Klachtencommissie handelt conform het klachtenreglement. Ook intern wordt de klacht binnen zes weken, zo mogelijk middels bemiddeling, afgehandeld. Er is een heldere beklagregeling waarin tenminste is opgenomen waarover geklaagd kan worden en de wijze waarop een cliënt een klacht kan indienen. Tevens is er een regeling met betrekking tot de werkwijze van bemiddeling en klachtafhandeling op unitniveau. De organisatie registreert de klachten en hun afhandeling en checkt of de klachten op de juiste wijze worden afgehandeld.

Bevindingen

De reclasseringswerkers zijn op de hoogte van het klachtenreglement (1995) zoals deze voor de Klachtencommissie Reclassering van Reclassering Nederland is opgesteld. Wanneer een klacht bij de Klachtencommissie binnenkomt, krijgt de manager van de reclassering zes weken de tijd om een bemiddelingsgesprek met de klager aan te gaan. Zo nodig vindt er ook nog een gesprek tussen de klager, de reclasseringswerker en de manager plaats. De ervaring leert dat hiermee de klacht meestal is afgedaan.

Vincent van Gogh houdt het aantal klachten bij. In 2012 is er één klacht ingediend, in 2011 waren dit er twee en in 2010 zijn er vier klachten ingediend.

Bij Mondriaan worden de klachten door de moederorganisatie geregistreerd. Daarnaast houdt de reclasseringsafdeling zelf ook een overzicht van de klachten bij. De manager van Mondriaan geeft aan dat bij de reclasseringsafdeling de afgelopen drie jaar twee formele klachten zijn ingediend.

Oordeel

De beklagregeling functioneert naar behoren. Medewerkers weten hoe de klachtenprocedure verloopt en er wordt volgens deze procedure gehandeld. De klachten worden zowel bij de moederorganisatie als bij de reclasseringsafdeling geregistreerd.

2.4 Privacy

criterium

In het cliëntdossier opgenomen gegevens worden slechts bekend gemaakt aan personen/instellingen die hiertoe bevoegd zijn. De cliënt geeft schriftelijke toestemming voor het raadplegen van referenten en voor het geven van informatie aan derden, anders dan justitiële partners. Ten behoeve hiervan is er een document ‘Verklaring van geen bezwaar’. Verder wordt de cliënt desgevraagd de mogelijkheid geboden om zijn dossier in te zien. De organisatie heeft een privacyreglement waarin is opgenomen dat cliëntgegevens slechts bekend worden gemaakt aan personen die hiertoe bevoegd zijn. Ook is in het privacyreglement opgenomen dat de cliënt zich kan laten informeren over de inhoud van zijn eigen dossier. Omgaan met privacygevoelige informatie is onderdeel van een gedragscode, interne training en inwerkprogramma. Het is ook vastgelegd hoe de organisatie omgaat met niet meewerkende cliënten. De organisatie checkt in hoeverre de medewerkers handelen volgens het privacyreglement.

Bevindingen

Een cliënt geeft door middel van een ‘Verklaring van geen bezwaar’ toestemming dat de reclassering een reclasseringsadvies opstelt. De adviseurs formuleren in principe geen reclasseringsadvies wanneer de cliënt niet is gezien, aangezien de cliënt recht heeft op inzage in het rapport en zodoende zicht heeft op de informatie die wordt uitgewisseld. Soms is dit echter wel nodig voor een overzicht van de statische gegevens. De inschatting of een rapportage zonder medewerking van de cliënt wordt opgesteld is, wordt gebaseerd op het recidiverisico.

De reclasseringswerkers laten bij elk nieuw reclasseringsproduct en bij nieuwe referenten de cliënt een ‘Verklaring van geen bezwaar’ ondertekenen om referenten te benaderen. De reclasseringswerkers nemen ook uitsluitend contact op met referenten waarvoor de cliënt toestemming heeft moeten geven. Uit het dossieronderzoek blijkt echter dat de ‘Verklaring van geen bezwaar’ niet altijd is voorzien van een datum, waardoor het lastig te achterhalen is voor welk product deze is ondertekend.

De geïnterviewde cliënten zijn tevreden over de wijze waarop de reclassering met hun gegevens omgaat. Zij krijgen ook inzage in hun dossier wanneer zij hierom vragen.

Vincent van Gogh heeft het 'Privacyreglement inzake bescherming van cliëntgegevens' van Reclassering Nederland (4 maart 2009), Mondriaan het 'Protocol Gedrag & Integriteit' (6 januari 2010), en beiden hebben convenanten met de veiligheidshuizen, politie en OM. Hierin is onder andere vastgelegd hoe er om moet worden gegaan met de persoonsgegevens.

De administratie checkt bij afronding van een opdracht of er een getekende verklaring omtrent inwinnen en verstrekken van persoonlijke gegevens aanwezig is.

Er vindt geen check plaats of gegevensuitwisseling op de juiste wijze plaatsvindt. Wel zijn de richtlijnen van de gedragscode en het privacyreglement onderwerp van gesprek, zowel tijdens overlegvormen als op de werkvloer. De werkbegeleiders gaan incidenteel en zo nodig op verzoek van de reclasseringswerker mee naar gesprekken. Op deze momenten krijgen zij voldoende de indruk dat reclasseringswerkers op de juiste wijze omgaan met de privacy. Tevens merken zij ook dat reclasseringswerkers hen benaderen als er twijfel is over het geven of verkrijgen van persoonsgegevens.

Oordeel

De reclasseringswerkers gebruiken de 'Verklaring omtrent inwinnen en verstrekken van persoonlijke gegevens' consequent voor het inwinnen en delen van informatie. De richtlijnen betreffende de privacy zijn volledig vastgelegd en dit onderwerp komt aan bod tijdens overlegvormen. Tijdens de afsluiting van het reclasseringsproduct vindt er een administratieve check plaats op de gegevensuitwisseling.

Uit het dossieronderzoek blijkt daarentegen ook dat de 'Verklaring van geen bezwaar' niet altijd is voorzien van een datum. Hierdoor is het lastig te achterhalen voor welk product deze is ondertekend.

Aanbeveling

Voorzie de 'Verklaring van geen bezwaar' voor het uitwisselen van gegevens met referenten altijd van een datum.

2.5 Omgangsvormen

criterium

Reclasseringswerkers bejegenen de cliënten respectvol, waarbij er inzicht is in de verschillende culturele achtergronden. De reclasseringswerkers zijn bekend met gesprekstechnieken. De organisatie heeft een gedragscode waarvan bejegening onderdeel is. Tevens is er beleid gericht op het voorkomen van discriminatie. De kwaliteit van de omgangsvormen met cliënten en de gedragscode zijn onderdeel van teamoverleg, intervisie en functioneringsgesprekken.

Bevindingen

De reclasseringswerkers hebben trainingen gehad over ‘motivational interviewing’ en de gesprekstechniek ‘stap-voor-stap’. De wijze waarop met de cliënt moet worden omgegaan, alsmede de culturele diversiteit, kan desgevraagd onderwerp van gesprek zijn tijdens de casuïstiekbesprekingen of themabijeenkomsten. Alleen de reclasseringswerkers met een tbs-specialisatie hebben binnen de opleiding hiervoor een module culturele diversiteit gehad. De overige reclasseringswerkers hebben geen training gehad, maar geven aan voldoende uit de voeten te kunnen met de kennis (-uitwisseling) die er reeds is.

De geïnterviewde cliënten zijn tevreden over de wijze waarop de reclasseringswerkers met hen omgaan.

In het ‘Protocol Gedrag & Integriteit’ (06-01-2010) van Mondriaan is opgenomen dat de medewerkers op een respectvolle wijze moeten omgaan met de cliënten. Vincent van Gogh beschikt over diverse gedragscodes, bijvoorbeeld voor internet en e-mailgebruik, maar geen van deze documenten spreekt over de bejegening van cliënten.

Doordat de werkbegeleiders de zaken met de reclasseringswerker bespreken en zij incidenteel meegaan naar gesprekken, krijgen zij zicht op de wijze waarop de reclasseringswerkers omgaan met de cliënten. De werkbegeleiders hebben het voornemen om de gesprekstechnieken ook meer onderdeel te gaan laten zijn van de casuïstiekbespreking.

Oordeel

Reclasseringswerker bejegenen hun cliënten respectvol. Door trainingen blijven zij op de hoogte van gesprekstechnieken. Mondriaan beschikt over beleid over de omgang met cliënten, bij Vincent van Gogh ontbreekt dit.

2.6 Conclusie

De omgang met cliënten bij SVG Reclassering Limburg is respectvol, de reclasseringswerkers stellen de identiteit van cliënten vast, er is een functionerende klachtenprocedure en cliënten worden altijd om schriftelijke toestemming gevraagd voor het raadplegen van referenten en voor het geven van informatie aan derden.

Ondanks dat de Inspectie in grote lijnen positief is over de rechtspositie van cliënten, zijn op dit vlak ook enkele aandachtspunten. Voornamelijk de informatievoorziening aan cliënten is op het moment nog niet voldoende. Cliënten krijgen niet altijd een informatiefolder en reclasseringswerkers checken niet standaard of cliënten de informatie hebben ontvangen. Andere aandachtspunten zijn de werking van de verificatiestations voor het vaststellen van de identiteit van cliënten en het ontbreken van een gedragscode inclusief aandacht voor de bejegening bij Vincent van Gogh.

3 Advies

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van de criteria uit het toetsingskader op de aspecten maatschappelijke reïntegratie en maatschappijbeveiliging in op de vraag hoe het taakspecialisme advies wordt uitgevoerd. Elke paragraaf opent met in het kort de maatstaf die de Inspectie hanteert. Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

3.1 Maatschappelijke reïntegratie

3.1.1 Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie

criterium

De interventies die het advies voorstelt, zijn onderbouwd met een gevalideerd instrument zoals RISC of Quickscan.¹⁰ Indien het advies afwijkt van de uitkomst van het gebruikte instrument, is dit helder onderbouwd en vastgelegd in het dossier.

Reclasseringsadviezen stellen bijzondere voorwaarden voor die reïntegratie van de cliënt en/of voorkoming van herhaling van delictgedrag tot doel hebben. Er vindt controle plaats of de reclasseringsadviezen hieraan voldoen. Er zijn heldere instructies voor het gebruik van de gevalideerde diagnose-instrumenten en het opstellen van de reclasseringsadviezen.

Bevindingen

Voor het opstellen van een reclasseringsadvies is het uitgangspunt dat deze is onderbouwd met een QuickScan of met een RISC. Het komt voor dat de reclasseringswerkers hiervan afwijken. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer iemand niet meewerkt, maar de ernst van de zaak wel verlangt dat er vanwege het uitgebreide dossier dat er al ligt, een rapportage komt op basis van de reeds bekende gegevens. Deze rapportages zijn dus niet met een diagnostisch instrument onderbouwd.

In hoofdstuk 2.4 is reeds beschreven hoe de adviseurs met de privacy van de cliënt omgaan.

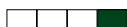
¹⁰ RISC (Recidive Inschatting Schalen) is een instrument dat op basis van criminogene factoren het recidiverisico, mogelijkheden voor gedragsbeïnvloeding en de geschikte gedragsinterventies bepaalt. De Quickscan is een selectie-instrument om in de eerste fase van het strafproces een inschatting te maken of een afname van de RISC wenselijk is en of de vervolgactiviteiten moeten worden ingezet.

Wanneer een toezicht is geïndiceerd, bevat het reclasseringsadvies bijzondere voorwaarden voor de controlemiddelen en interventies. De interventies in het plan van aanpak zijn altijd gebaseerd op een diagnostisch instrument.

De werkbegeleider bespreekt de RiSc met de reclasseringswerker. Afwijkingen op de uitkomst van de RiSc vanwege het professionele oordeel van de adviseur komen tijdens deze bespreking ook aan bod. Deze afwijkingen beargumenteert de adviseur in de RiSc.

De werkbegeleider ziet ook elk reclasseringsadvies. De werkbegeleiders hebben instructies geformuleerd wat er bijvoorbeeld in een conclusie moet staan. De werkbegeleiders controleren de reclasseringsadviezen onder andere op de samenhang en proportionaliteit van de bijzondere voorwaarden in relatie tot het delict.

Bij afwezigheid van de werkbegeleider bespreken de adviseurs de RiSc of het reclasseringsadvies met een ervaren collega.

Oordeel

De Inspectie is van oordeel dat de reclasseringsadviezen een bijdrage leveren aan de maatschappelijke reïntegratie. De reclasseringsadviezen zijn in principe gebaseerd op een diagnostisch instrument en behelzen, indien geïndiceerd, bijzondere voorwaarden die gericht zijn op gedragsverandering en reïntegratie.

3.1.2 Samenwerking met netwerkpartners

Criterion

Bij de advisering maakt de reclassering gebruik van informatie of medewerking van instanties die kunnen bijdragen aan gedragsverandering en reïntegratie. Wanneer dat geïndiceerd is, vindt verwijzing plaats naar deze instanties. Bij deze verwijzing wordt, indien nodig, gebruik gemaakt van een indicatiestelling forensische zorg. De reclasseringswerkers zijn op de hoogte van het zorgaanbod in hun regio en de aanwezige afspraken met de instellingen. De reclassering heeft zo nodig afspraken gemaakt met lokale instellingen, bijvoorbeeld in de vorm van convenanten. Er vindt een controle plaats of reclasseringswerkers op basis van hun professionele oordeel de juiste afweging maken tussen toeleiden naar zorg of interne gedragsinterventies.

Bevindingen

Uit het dossieronderzoek blijkt dat de adviseurs veel gebruik maken van instanties om informatie over de cliënt te achterhalen. Zo nodig vindt er ook doorverwijzing naar een instantie plaats. Dit gebeurt bij een ambulante behandeling via Ifzo¹¹, bij een klinische plaatsing vindt er samenwerking met het NIFP/IFZ plaats.

De adviseurs van Vincent van Gogh zijn meer tevreden over de samenwerking met het NIFP/IFZ dan de adviseurs van Mondriaan. De adviseurs van Vincent van Gogh ervaren korte lijnen en over het algemeen een vlotte indicatiestelling van de casus. De adviseurs van Mondriaan ervaren daarentegen het NIFP/IFZ meer als een bureaucratische extra schijf in het proces van verwijzen naar een klinische setting. Wel zijn beide locaties het er over eens dat een actieve houding van de reclasseringswerker vereist is om de casussen snel in behandeling te krijgen. De uiteindelijke snelheid van plaatsing van een cliënt bij een instantie is ook afhankelijk van de wachtlijst bij de betreffende instantie.

Over het algemeen zijn de reclasseringswerkers voldoende op de hoogte van het zorgaanbod in de regio. De ontwikkeling in dit aanbod gaat echter zo snel, dat het lokaal bijhouden van een overzicht van dit aanbod volgens hen bijna niet te doen is. Daar bovenop dragen de komst van Ifzo en de samenwerking met het NIFP/IFZ er al aan bij om de adviseurs scherp te houden op de ontwikkelingen binnen het zorgaanbod. Tijdens de RISC-bespreking vindt een afweging plaats tussen verwijzen naar zorg of het volgen van erkende gedragsinterventies. Het is afhankelijk van het totaalpakket van de behandeling en de geschiktheid van de cliënt voor deelname aan een gedragsinterventie, of beide worden opgenomen in het plan van aanpak, of dat de onderwerpen uit geïndiceerde gedragsinterventies in de behandeling kunnen worden opgenomen.

Oordeel

SVG Reclassering Limburg werkt goed samen met de netwerkpartners. De adviseurs zijn op de hoogte van het zorgaanbod in de regio, halen informatie over de cliënt op bij instanties en verwijzen de cliënt, indien geïndiceerd, door naar zorg. De afweging tussen de inzet van geïndiceerde gedragsinterventie en/of behandeling vindt in samenspraak met de werkbegeleider plaats.

¹¹ Het informatiesysteem Ifzo (Informatievoorziening forensische zorg) ondersteunt de hele keten van forensische zorg, van indicatiestelling tot en met facturatie. Het ondersteunt de indicatiestelling met een indicatiestellingsformat dat de indicerende organisaties kunnen invullen. Wanneer Ifzo de geschikte instelling aangeeft, impliceert dit ook dat de cliënt geschikt is voor de instelling en zij de cliënt moeten accepteren.

3.2 Maatschappijbeveiliging

3.2.1 Bijdrage aan de strafrechtketen

criterium

De organisatie beschikt over werkinstructies voor de verdeling van de adviesopdrachten aan de drie reclasseringsorganisaties. Prioriteitstelling vindt in overleg met de opdrachtgevers plaats en wanneer niet voldaan kan worden aan de oplevertermijn, stelt de reclassering de opdrachtgever tijdig volgens de afspraken op de hoogte. Er zijn vastgestelde criteria voor prioriteitstelling van de adviesopdrachten, ook voor de fase van inverzekeringsstelling. De reclasseringsadviezen beschrijven een reële en adequate sanctiemodaliteit, zij voldoen aan de inhoudelijke criteria en worden, afhankelijk van het doel en de aanvraag, binnen de daarvoor gestelde termijn opgeleverd. De opdrachtgevers zijn tevreden over de inhoud van de reclasseringsadviezen. De reclassering maakt afspraken ten aanzien van de (tijdige) oplevering van de reclasseringsadviezen en vertaalt dit in werkinstructies. De reclassering checkt of de oplevertermijnen aan de opdrachtgever worden gehaald, evenals of de reclasseringsadviezen voldoen aan de inhoudelijke criteria.

Bevindingen

ZSM

Een nieuwe ontwikkeling voor SVG Reclassering Limburg is dat zij participeert in de ZSM-werkwijze. SVG Reclassering Limburg levert, net als RN Limburg, 45 procent van de benodigde fte aan de zogenaamde selectie- en afdoeningstafels. De reclassering van het Leger des Heils levert tien procent van de benodigde fte. Wanneer de reclassering van mening is dat een probleem volgens ZSM kan worden opgepakt, adviseren zij een zogenaamde 'betekenisvolle interventie'¹² en/of een kort reclasseringstoezicht in het kader van een voorwaardelijk sepot.

De landelijke richtlijn is dat alle zaken bij de ZSM-tafels terechtkomen.¹³ In de regio Limburg maakt het OM echter direct een selectie, waarbij onder andere de 'High Impact Crime'-zaken of zaken waarvoor zeker extra onderzoek moet plaatsvinden, doorgestuurd worden naar de Weekdienst Officier. Deze zaken zullen de route van inverzekeringsstelling naar de rechter-commissaris doorlopen. De overige zaken, de zogenaamde

¹² Aan de ZSM-tafels wordt zo mogelijk direct een afdoeningsbeslissing genomen. Het gaat hierbij om betekenisvolle interventies, waarbij verdachten een passende reactie krijgen, recht wordt gedaan aan de positie van het slachtoffers, en de buurt merkt hoe snel daders worden gecorrigeerd.

¹³ ZSM processen. Versie 2.0. 30 augustus 2012.

6-uurszaken, gaan naar de 'ZSM-officier' en komen bij de ZSM-tafels terecht. Aan de ZSM-selectietafel nemen de politie, een Officier van Justitie en twee parketsecretarissen deel. Zij beoordelen of een zaak ZSM-waardig is. De overige partijen - de drie reclasseringsorganisaties, jeugdreclassering, Raad voor de Kinderbescherming en Slachtofferhulp - hebben meer een consulterende functie. Zij houden ook zelf de inkomende zaken in de gaten en hebben zodoende een proactieve houding in de advisering over de selectie.

Verdeling

De portefeuille voor de reclasseringsbalie ligt bij de SVG Reclassering Limburg, de dagelijkse aansturing bij RN Limburg. RN Limburg monitort ook de eventuele scheefgroei naar aanleiding van de verdeling en de productie van de 3RO. De eerder aangehaalde percentages aan benodigde fte voor de ZSM-tafels zijn afgeleid van de verdeelsleutel voor de reclasseringsopdrachten. De verdeelsleutel is dus 45 procent voor zowel SVG Reclassering Limburg als RN Limburg, en 10 procent voor de reclassering van het Leger des Heils. SVG Reclassering Limburg heeft richtlijnen geformuleerd voor de verdeling naar Mondriaan en Vincent van Gogh.

Prioritering

Vanuit het Programma Justitiële Voorwaarden is de werkwijze dat verdachten die in verzekering zijn gesteld niet weggaan zonder overleg.¹⁴ Vanuit dit principe is ook een prioritering geformuleerd op basis van geprioriteerde doelgroepen en geprioriteerde delicten.

Beide locaties prioriteren de overige reclasseringsadviezen ten eerste op zittingsdatum, ten tweede op de ernst van het delict. De DJI-opdrachten krijgen vanwege hun kortere levertijd voorrang op de reguliere OM-opdrachten. Er is al enige tijd geen sprake van een wachtlijst, doordat de instroom van de adviesopdrachten terugloopt (zie ook paragraaf 6.5).

Levertermijn Openbaar Ministerie

De afspraak is dat de reclassering het reclasseringsadvies twee weken voor de zittingsdatum oplevert. De reclassering neemt conform de afspraak met het OM contact op wanneer de leverdatum niet haalbaar blijkt te zijn. Er zijn verschillen in de opvattingen bij de reclasseringswerkers welke deadline zij aanhouden voor het opleveren van de reclasseringsadviezen. Mondriaan stuurt aan om uiterlijk twee weken voor de zitting op te leveren, Vincent van Gogh streeft ook naar tijdigheid, maar minder op deze termijn. De helft is echter later opgeleverd dan twee weken voor zitting. Het Openbaar

¹⁴ Niemand weg zonder overleg. Bijlage 9.7 AJB. 13 april 2011.

Ministerie (OM) is desondanks over het algemeen tevreden over de tijdigheid van de reclasseringsadviezen.

Het OM spreekt de wens uit om de levertermijn van de reclasseringsadviezen in te korten opdat er een snellere doorlooptijd van de zaken komt, mede in het kader van de ZSM-werkwijze. Tegelijkertijd is er bij het OM zelf nog een verbetertraject gaande om de achterstallige administratie op orde te krijgen, evenals het op zitting brengen van zaken. Door de achterstallige administratie lukt het OM het nog niet altijd om, conform de landelijke richtlijnen, een zittingsdatum mee te geven bij de adviesopdracht. Hierin heeft al wel een verbetering plaatsgevonden. In maart 2013 bedroeg het percentage opdrachten met zittingsdatum 77 procent, terwijl dit eerder nog 28 procent was.¹⁵

Een ander probleem waar de reclassering hinder van ondervindt, is dat het OM een later bekend geworden zittingsdatum niet altijd in JD-online verwerkt. Wel is hier reeds een werkafpraak voor geformuleerd dat de administratie van de reclassering per e-mail een update hierover krijgt. Door deze knelpunten kan de reclassering minder goed prioriteren en komt zij soms voor verrassingen te staan wanneer een zittingsdatum onbekend blijft. Het OM is, zoals aangegeven, de afgelopen maanden druk doende om deze knelpunten op te lossen en de achterstallige zaken weg te werken. De reclassering ervaart wel verbetering, maar is nog niet tevreden over de huidige stand van zaken. Doordat het OM nu gefocust is op het zo snel mogelijk verwerken van de achterstallige zaken, merkt het OM op dat zij vanwege het bevorderen van de doorlooptijd meer geneigd is deze oude zaken zonder een reclasseringsadvies op zitting te laten komen.

Levertermijn penitentiaire inrichtingen

De norm is om de reclasseringsadviezen voor de penitentiaire inrichtingen (PI's) binnen 28 dagen op te leveren na het afgeven van de opdracht. De Subsidiebrief 2013¹⁶ aan de 3RO van het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft aangegeven dat de norm nu 'tijdige levering' dient te zijn, waarbij de geïndiceerde interventies binnen de duur van de detentie ten uitvoer gelegd moeten kunnen worden. De norm die nu wordt gehanteerd is dat zaken met een strafrestant korter dan 24 maanden binnen 28 dagen worden opgeleverd, en zaken met een strafrestant langer dan 24 maanden binnen 56 dagen.

Enige tijd geleden is het Detentiecassuoverleg (DCO) tussen de 3RO en de PI's in het leven geroepen omdat de doorlooptijd van de reclasseringsadviezen erg lang was. Sindsdien is de doorlooptijd van de DJI-opdrachten sterk

¹⁵ Verslag Overleg Samenwerking 3RO-Parket. 25 maart 2013.

¹⁶ Subsidiebrief 2013. Ministerie van Veiligheid en Justitie. 28 december 2012.

verbeterd. Desalniettemin blijkt uit overzichten die PI De Geerhorst bijhoudt, dat SVG Reclassering Limburg, ondanks de nieuwe normen, slechts bij één vijfde van de zaken op tijd het reclasseringsadvies oplevert.

Kwaliteit reclasseringsadviezen

Vanuit het dossieronderzoek blijkt dat de reclasseringsadviezen op de meeste criteria aan de kwaliteitseisen voldoen. De levertermijn is een aandachtspunt, maar ook het opnemen van de uitvoerbaarheid van de interventie en de fase van aanmelding van de interventie behoeft nog aandacht.

Zowel de PI als het OM zijn over het algemeen tevreden over de kwaliteit van de reclasseringsadviezen; de formats leveren hier een goede bijdrage aan. De PI geeft aan dat de lijnen met de adviseurs kort zijn, zo nodig is in het kader van Binnen Beginnen overleg met de trajectbegeleider. Wel wenst de PI nog betere afstemming over de trajecten die reeds lopen in de PI en vervolgens door de reclassering worden uitgevoerd, zodat de overgangen van elk traject beter op elkaar aansluiten. Dit is aan de orde bij een voorwaardelijke invrijheidsstelling (v.i.), een voorwaardelijk veroordeling met bijzondere voorwaarden of een penitentiair programma (PP). Bij de v.i. is bijvoorbeeld vanwege de druk op de levertermijn een overlegmoment losgelaten. Het komt nu voor dat adviezen van de reclassering en de PI haaks op elkaar staan.

Controle werkbegeleider

Het management bekijkt incidenteel de reclasseringsadviezen. Het uitgangspunt is dat de werkbegeleiders hiervoor inhoudelijk verantwoordelijk zijn. Zij beoordelen, zoals eerder beschreven, de reclasseringsadviezen. Beide werkbegeleiders houden ook caseloadoverzichten van de reclasseringswerkers bij. Op deze wijze houden zij zicht op de leverdata.

Oordeel

Voor de werkwijze van de reclassering is het van wezenlijk belang dat het OM haar zaken op orde krijgt. Er is sprake van een verbetering ten opzichte van enkele maanden terug, maar het wenselijke niveau is er nog niet. De wachtrij bij het OM van op stapel liggende zaken zou ook niet de gang naar het aanvragen van een reclasseringsadvies in de weg mogen staan.

De reclasseringsadviezen voldoen aan de meeste criteria. Er zijn echter ook voor de reclassering zelf enkele aandachtspunten ter bevordering van de bijdrage aan de strafrechtketen. Aandachtspunten betreffen het opnemen van de uitvoerbaarheid en de fase van aanmelding van interventies en de levertermijn. De levertermijnen van de reclasseringsadviezen zijn verbeterd, maar dit aantal is nog niet overal op orde en er zijn verschillende beeldvormingen onder de adviseurs wanneer een reclasseringsadvies moet worden opgeleverd.

Aanbevelingen

- Zorg er voor dat iedereen binnen SVG Reclassering Limburg dezelfde werkwijze, conform de afspraken met het OM, hanteert voor het opleveren van de reclasseringsadviezen.
- Zorg voor een tijdige oplevering van de rapportages aan DJI.

3.2.2 Risico-identificatie en –beheersing

criterium

De reclassering beschrijft in haar adviezen de ernst en aard van de recidive-risico's en, indien geïndiceerd, controlemiddelen waarmee recidiverisico's beheerst kunnen worden. Reclasseringswerkers zijn bekend met de mogelijkheden tot het inzetten van elektronische controle en de contra-indicaties hiervoor. Wanneer er geen bijzondere voorwaarden worden geadviseerd, is dit gemotiveerd beschreven in het reclasseringsadvies. Er zijn heldere instructies voor het beschrijven van recidiverisico's en indien nodig voor het toepassen van controlemiddelen, alsmede voor de inzet van elektronische controle. De organisatie controleert of de risico-inschatting en de toepassing van controlemiddelen volgens de instructies plaatsvinden.

Bevindingen

Het recidiverisico en de reden voor de inzet van bijzondere voorwaarden zijn helder omschreven in de reclasseringsadviezen. Wanneer de reclassering kiest voor een ander plan van aanpak dan reclasseringstoezicht met bijzondere voorwaarden, beargumenteren de reclasseringswerkers dit in het reclasseringsadvies. Tijdens de RISC-bespreking met en de controle op de reclasseringsadviezen door de werkbegeleider, komt deze argumentatie aan bod.

SVG Reclassering Limburg kan sinds enige tijd zelfstandig het toezicht op elektronische controle uitvoeren. Desalniettemin ligt de mogelijkheid om dit controlemiddel bij vonnis in te zetten, en nog bij schorsing, nog onvoldoende op het netvlies van de adviseurs. Het OM geeft ook zelden een opdracht hiertoe. Beide locaties hebben een koploper aangewezen om deze mogelijkheid meer onder de aandacht te brengen.

Elektronische controle is bij detentiefasering meer een vanzelfsprekendheid. In het Handboek Reclassering 3RO staan werkinstructies voor de inzet van elektronische controle.

Oordeel

SVG Reclassering Limburg beargumenteert de keuze voor de risico-identificatie en de eventuele inzet van bijzondere voorwaarden duidelijk in de reclasseringsadviezen. De mogelijkheden van de inzet van elektronische controle behoeven wel nog aandacht, zowel bij de reclassering als bij het OM/de ZM.

Aanbeveling

Breng de mogelijkheden van elektronische controle zowel onder de medewerkers van de reclassering als bij de opdrachtgever onder de aandacht.

3.3 Conclusie

De bijdrage van de reclasseringsadviezen aan de maatschappelijke reïntegratie voldoet aan alle criteria; de reclasseringsadviezen zijn in principe gebaseerd op diagnostische instrumenten, indien geïndiceerd vindt er inzet van interventies danwel behandeling plaats en er is sprake van een samenwerking met de zorgaanbieders.

Ten aanzien van de bijdrage van de reclasseringsadviezen aan de maatschappijbeveiliging zijn enkele aanbevelingen op zijn plaats. Om te kunnen voldoen aan de criteria voor de tijdigheid van de reclasseringsadviezen is de reclassering mede afhankelijk van haar opdrachtgevers. SVG Reclassering Limburg ervaart in dit kader hinder van de achterstallige administratie en verwerking van zaken bij het OM Limburg. Op deze punten is sprake van een verbetering, maar het gewenste niveau is er nog niet. De wachtrij bij het OM staat op het moment de gang naar het aanvragen van een reclasseringsadvies in de weg; dit zou niet het geval mogen zijn.

Losstaand van het feit dat de reclassering afhankelijk is van de informatievoorziening van het OM voor het tijdig kunnen opleveren van de reclasseringsadviezen, is het van belang dat alle adviseurs dezelfde termijn hanteren. De tijdigheid van de rapportages aan de andere opdrachtgever, DJI, dient tevens nog verder op peil gebracht te worden. Een derde aanbeveling betreft het onder de aandacht brengen van de mogelijkheden van de inzet van elektronische controle bij zowel de medewerkers van de reclassering als het OM/de ZM.

4 Toezicht

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van de criteria uit het toetsingskader op de aspecten maatschappelijke reïntegratie en maatschappijbeveiliging in op de vraag hoe het taakspecialisme toezicht wordt uitgevoerd. Elke paragraaf opent met in het kort de maatstaf die de Inspectie hanteert. Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

4.1 Maatschappelijke reïntegratie

4.1.1 Inhoud van het reclasseringscontact

criterium

Wanneer een cliënt van een adviseur overgaat naar een toezichthouder, is er sprake van een overdracht. De invulling van het toezicht en de bijbehorende interventies zijn onderbouwd met een RISC. Wanneer er bij aanvang van het toezicht nog geen RISC voorhanden is, wordt zo snel mogelijk gestart met het afnemen hiervan zodat gericht invulling gegeven kan worden aan het toezicht. Het toezicht bestaat zowel uit controle als begeleiding. De wijze waarop het toezicht bijdraagt aan gedragsverandering, recidivevermindering en reïntegratie van de cliënt is vastgelegd in beleid en vertaald naar procesbeschrijvingen of instructies. Er vindt controle plaats of het toezicht conform de procesbeschrijving wordt uitgevoerd en of er een recente diagnose is.

Bevindingen

De toezichthouder en adviseur hebben contact over de cliënten. Op de meeste locaties zitten zij ook fysiek bij elkaar. Is dit niet het geval, dan belt de toezichthouder met de adviseur. De toezichthouder registreert dit contact niet.

De activiteiten die binnen het toezicht worden uitgevoerd, zijn onderbouwd met een RISC. Indien een cliënt bij aanvang van het toezicht nog geen RISC heeft, vraagt de toezichthouder van Mondriaan aan een adviseur om deze af te nemen. Bij Vincent van Gogh gebeurt dit door een toezichthouder. Het duurt ongeveer zes weken voordat de RISC is afgenomen. Voor deze eerste periode stelt de toezichthouder op basis van de aanwezige gegevens alvast een eerste, voorlopige toezichtovereenkomst op.

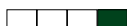
De toezichthouders geven aan dat ze, naast hun controlerende rol, de ruimte hebben om cliënten te begeleiden in hun resocialisatie. Toezichthouders gaan bijvoorbeeld met de cliënt mee naar zorginstellingen, eventueel om de drempel voor behandeling bij de cliënt omlaag te krijgen. Sinds enige tijd behoren contacten met externen waar de cliënt al

dan niet bij aanwezig is tot de meldplichtfrequentie. Hierdoor heeft de toezichthouder ook meer ruimte om met de cliënt mee te gaan naar externe afspraken. Ondanks dat er veel nadruk ligt op het behalen van de contactfrequentie, is er voldoende balans tussen controle en begeleiding.

Voor de uitvoering van het toezicht kunnen de toezichthouders gebruik maken van het Handboek Reclassering 3RO dat zij op hun intranet kunnen vinden. Zij gebruiken dit als naslagwerk.

De verantwoordelijkheid om te checken of de toezichthouder het reclasseringstoezicht op de juiste wijze uitvoert, ligt bij de werkbegeleiders. De werkbegeleider gaat hiertoe soms met de toezichthouder mee naar een gesprek of huisbezoek. Dit gebeurt met name als er in het toezicht iets aan de hand is of als er bijvoorbeeld een slecht nieuwsgesprek gevoerd moet worden.

Het toezicht komt tevens aan bod in de caseloadgesprekken die toezichthouders met de werkbegeleider hebben. Deze vinden ongeveer elke vier weken plaats (zie paragraaf 6.2).

Oordeel

De toezichthouders geven op de juiste wijze invulling aan het reclasseringscontact. Hierbij is er aandacht voor zowel begeleiding als controle. Er vindt overdracht plaats tussen adviseur en toezichthouder. De werkbegeleider heeft de verantwoordelijkheid over de inhoudelijke uitvoering van het reclasseringstoezicht en controleert dit door de caseloadgesprekken en door af en toe mee te gaan naar een gesprek door de toezichthouder.

4.1.2 Samenwerking

Criterion

Tijdens het reclasseringstoezicht vindt er samenwerking plaats met ketenpartners en relevante instellingen die een bijdrage kunnen leveren aan de controle op en de begeleiding van de cliënt. Onder de reclasseringswerkers is bekend wat de desbetreffende afspraken hieromtrent zijn. De organisatie heeft ten behoeve hiervan afspraken gemaakt met lokale instellingen en de ketenpartners. Er vindt controle plaats of reclasseringswerkers met hen voldoende contact onderhouden.

Bevindingen

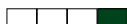
In paragraaf 3.1.2 is beschreven hoe adviseurs mede door middel van Ifzo en NIFP/IFZ scherp blijven op het zorgaanbod in de regio. Dit geldt in grote lijnen ook voor de toezichthouders; dankzij Ifzo is het voor hen inzichtelijk welke mogelijkheden er zijn voor een ambulante behandeling.

Toezichthouders geven aan dat zij voldoende op de hoogte zijn van het zorgaanbod. Indien nodig helpen zij elkaar hierbij, onder anderen tijdens de casuïstiekbespreking.

Wel is er commentaar op de samenwerking tussen SVG Reclassering Limburg en de beide moederorganisaties, GGZ Vincent van Gogh en GGZ Mondriaan. Volgens de medewerkers ervaren zij bij de GGZ regelmatig een afstandelijke houding als het gaat om het plaatsen van cliënten met een strafrechtelijke titel in de reguliere GGZ. Dit komt volgens de geïnterviewden mogelijk mede uit angst voor de forensische doelgroep. Ook het uitwisselen van informatie verloopt volgens hen moeizaam.

Toezichthouders onderhouden contact met de diverse zorginstellingen waar hun cliënten zorg ontvangen en registreren dit contact in het Integraal Reclassering Informatiesysteem (IRIS). Ook met de politie vindt overleg plaats. Dit loopt onder andere via de contactpersonen die namens de politie bij de veiligheidshuizen en bij ZSM aanwezig zijn.¹⁷

De werkbegeleider houdt zicht op de kennis van het zorgaanbod bij toezichthouders tijdens casuïstiekbesprekingen en andere overleggen.

Oordeel

Toezichthouders zijn voldoende op de hoogte van het zorgaanbod. Hierbij worden zij geholpen door Ifzo, NIFP/IFZ en collega's. Toezichthouders onderhouden over hun cliënt contact met zorginstellingen.

4.2 Maatschappijbeveiliging

4.2.1 Bijdrage aan de strafrechtketen en risico-identificatie

Criterion

Opdrachten voor reclasseringstoezicht worden, afhankelijk van de modaliteit, binnen de vastgestelde termijnen in uitvoering genomen. De uitvoering van toezichten vindt in het geval van krappe capaciteit plaats volgens een afgesproken prioriteitstelling, zo nodig is er overleg met de opdrachtgever als de termijn niet wordt gehaald. Binnen zes weken na aanvang van het toezicht heeft de cliënt de standaardgedragsregels evenals de toezichtovereenkomst ondertekend. De doelen in de toezichtovereenkomst zijn SMART¹⁸ geformuleerd en dragen bij aan gedragsverandering, reïntegratie en

¹⁷ Zie voor meer informatie over de samenwerking paragraaf 6.2. ZSM is ook reeds in paragraaf 3.2.1 aan bod gekomen.

¹⁸ SMART staat voor Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden.

recidivevermindering van de cliënt. De uitvoering van het toezicht sluit vervolgens aan op het opgestelde plan van aanpak of het reïntegratieplan en op de bepalingen in het vonnis of in de schorsende voorwaarden. De toezichthouder stelt evaluatieverslagen op over het verloop van het toezicht om te monitoren welke vorderingen de cliënt heeft gemaakt op de leefgebieden die als criminogene factor zijn aangemerkt. Bij de toezichtmodaliteiten waarbij een voortgangsverslag wordt verlangd, rapporteert de toezichthouder aan de opdrachtgever volgens de vastgelegde momenten. De reclassering rapporteert op de daarvoor vastgestelde momenten aan de opdrachtgever en aan andere betrokken partijen. Deze evaluaties en rapportages voldoen aan de daarvoor gestelde kwaliteitscriteria. In ieder geval bij voortijdige positieve danwel negatieve beëindiging van het toezicht, bij het verlengen van het toezichtstermijn, het overtreden of aanpassen van de bijzondere voorwaarden en het niet tot stand komen van het toezicht, vindt er overleg met en schriftelijke advisering aan de opdrachtgever plaats. Bij de verschillende vormen van beëindiging van het toezicht krijgt de opdrachtgever conform de normen en afspraken een afsluitbericht. De cliënt heeft recht op inzage in de verscheidene rapportages. Het bovenstaande is vastgelegd in instructies en er wordt gecheckt of de uitvoering conform die instructies plaatsvindt.

Bevindingen

Pre-toezicht

Door middel van pre-toezicht kan het reclasseringstoezicht starten zonder dat er een opdracht is ontvangen. Hierdoor kan de periode tussen het uitbrengen van het advies en het starten van het toezicht worden verkleind. Pre-toezicht kan op initiatief van een reclasseringswerker plaatsvinden. De manager beslist uiteindelijk of pre-toezicht noodzakelijk is.

Verdeling

De instroom van nieuwe toezichten bij SVG Reclassering Limburg is momenteel fors lager dan deze volgens planning moet zijn. Momenteel komen er wekelijks slechts enkele opdrachten binnen, terwijl de totaal geplande productie in 2013 op bijna 1200 toezichten moet uitkomen.¹⁹ Volgens de toezichthouders heeft de lagere instroom nog geen invloed op hun caseload. Hun caseloads zijn op het moment ongeveer conform de norm gevuld.

De managers bezien hoeveel zaken een toezichthouder er bij kan hebben bovenop de huidige caseload. De werkbegeleider kijkt vervolgens inhoudelijk naar wie een zaak kan worden verdeeld. Bij de toewijzing van een toezicht aan een toezichthouder houdt de werkbegeleider onder andere

---

¹⁹ Planning productie 2013 GGZ Reclassering Limburg.

rekening met de regio en de inhoud van de casus. De toezichthouders hebben namelijk verschillende standplaatsen in Limburg en eventueel voorkeuren voor danwel specialisaties in bepaalde zaken. Ook kunnen toezichthouders reeds op voorhand hebben aangegeven bij de werkbegeleider dat ze ruimte hebben voor een toezicht.

Doordat de instroom van de opdrachten laag is, zijn er geen wachtlijsten en is er ook geen noodzaak tot prioritering. Wanneer er wel sprake is van een hogere instroom en een toezicht niet direct bij een toezichthouder verdeeld kan worden, pakt de bureaudienst de meldplicht tijdelijk op. Hier kan dan, mede op basis van de informatie die er al ligt, een inschatting worden gemaakt over de meldplichtfrequentie. De bureaudienst onderhoudt op een laag niveau het contact met de cliënt, totdat een vaste toezichthouder kan worden toegewezen.

Bij de prioritering van de toezichtopdrachten krijgen schorsings- en DJI-opdrachten voorrang. Tevens wordt er gekeken naar het recidiverisico en het type delict.

Starttermijnen

Er bestaan landelijke richtlijnen waarin is vastgelegd binnen welke termijn toezichten moeten starten.²⁰ Uit de Rapportage-opzet van de landelijke toezichtcaseload van de SVG blijkt dat 60 procent van de toezichten van SVG Reclassering Limburg te laat start.²¹ Het landelijk gemiddelde van de SVG bedraagt 57 procent. Bij de genoemde percentages moet opgemerkt worden dat hierin ook toezichten zijn opgenomen van cliënten die in detentie verblijven, waarbij het verschil tussen ‘datum aanleiding’ en de ‘datum toezichttermijn’ minder dan 60 dagen bedraagt. Opdrachten waarbij de ‘datum aanleiding’ en de ‘datum toezichttermijn’ meer dan 60 dagen van elkaar verschillen, zijn in de rapportage-opzet buiten beschouwing gelaten. Op het moment van de meting voor de Rapportage-opzet is ook gekeken naar de feitelijke wachtrij van de toezichten op dat moment. Bij SVG Reclassering Limburg is het aantal niet gestarte toezichten vanwege een gedetineerde status van de cliënt relatief klein in vergelijking tot de andere SVG-instellingen. Bij SVG Reclassering Limburg ging het op dat moment om 13 van de 59 nog niet gestarte toezichten. Dit betekent dat op het moment van de meting de feitelijke wachtrij 78 procent van de nog niet gestarte toezichten was.

²⁰ Een schorsingstoezicht moet volgens deze richtlijnen binnen een week na de schorsingsbeschikking starten, een regulier reclasseringstoezicht binnen een maand nadat het vonnis onherroepelijk is. In het geval van een penitentiair programma of voorwaardelijke invrijheidstelling dient het toezicht direct na detentie aan te vangen.

²¹ Rapportage-opzet. Rapportage op basis van de caseload van 28 februari 2013. 6 maart 2013.

PI Limburg Zuid locatie De Geerhorst geeft aan dat naar hun ervaring toezichten altijd op tijd starten. Om dit goed te laten verlopen, geeft deze PI ook een eigen opdracht aan de reclassering, waardoor de reclassering niet hoeft te wachten op de beslissing van de selectiefunctiearis. Ook het OM geeft aan dat het niet vaak voorkomt dat een toezicht niet tijdig start. Indien dit wel het geval is, stelt de reclassering het OM hiervan op de hoogte. Wanneer het niet lukt om tijdig te starten met een toezicht, komt dit meestal doordat de reclassering de toezichtopdracht niet tijdig van het OM heeft gekregen.

Veroordeelden kunnen een 'zelfmeldplicht' krijgen bij de zitting. Zij moeten dan zelf binnen een aantal dagen contact opnemen met de reclassering. Bij Vincent van Gogh komen zij fysiek langs bij de bureaudienst, die hen vervolgens toedeelt aan een toezichthouder. Bij Mondriaan melden zij zich telefonisch. De reden hiervoor is dat er bij Mondriaan niet elke dag zowel 's ochtends als 's middags een bureaudienst is. Bij het OM is er een achterstand bij de administratie, waardoor het voorkomt dat de reclassering pas weken later een opdracht binnen krijgt en er dan achter komt dat een cliënt zich had moeten melden. De reclassering ontvangt van het OM niet een overzicht waarop zij eerder kan zien wie zij als zelfmelder kan verwachten.

Start van het toezicht

Mondriaan en Vincent van Gogh hebben beide een andere manier waarop zij cliënten uitnodigen. Bij Vincent van Gogh nodigt de administratie altijd de cliënt uit voor het eerste gesprek. Toezichthouders hebben voor dit moment een vast moment in de agenda, waarop de administratie kan inplannen. Bij Mondriaan legt de toezichthouder zelf het eerste contact. Over het algemeen is het mogelijk het eerste gesprek binnen een week te laten plaatsvinden.

Toezichtovereenkomst

De toezichthouder stelt een toezichtovereenkomst op. Hierin staan onder andere een overzicht van de bijzondere voorwaarden, het toezichtniveau, aanwijzingen, afspraken, aandachtspunten, de contactfrequentie en de doelen van het toezicht. Deze doelen zijn SMART geformuleerd. De werkbegeleider voert een inhoudelijke controle uit op de toezichtovereenkomst, waarbij de werkbegeleider checkt of bovengenoemde onderdelen aanwezig zijn en de kwaliteit van de toezichtovereenkomst op orde is. De manager keurt de toezichtovereenkomsten goed nadat de werkbegeleider deze heeft goedgekeurd.

De toezichthouders streven ernaar de toezichtovereenkomst binnen zes weken na aanvang van het toezicht besproken te hebben met en ondertekend door de cliënt. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt een voorlopige toezichtovereenkomst opgesteld. De standaardgedragsregels worden ook binnen deze periode ondertekend.

Uit het dossieronderzoek blijkt dat bij alle bekeken toezichten een toezichtovereenkomst aanwezig is en dat deze compleet is. In de periode van november 2012 tot en met februari 2013 is 84 procent van de toezichtovereenkomsten bij SVG Reclassering Limburg tijdig, waarbij het landelijk gemiddelde van SVG reclasseringsorganisaties 77 procent is.²² Bij enkele dossiers die de Inspectie inzag, duurde dit echter langer dan drie maanden. De toezichthouders gebruiken de toezichtovereenkomst gedurende het toezicht als een dynamisch document en voeren veranderingen door wanneer dit nodig is.

Inhoud van het toezicht

De uitvoering van het toezicht is conform de opdracht. Toezichthouders nemen de bijzondere voorwaarden over en bij de uitvoering van het toezicht wordt gebruik gemaakt van controlemiddelen die in het reclasseringsadvies en het vonnis worden genoemd.

De RiSc is leidend voor het bepalen van het toezichtniveau. Zoals in paragraaf 4.1.1 reeds aan bod kwam, wordt er bij afwezigheid van een RiSc bij aanvang van het toezicht alsnog zo snel mogelijk een RiSc afgenomen. Totdat deze beschikbaar is, maakt de toezichthouder op basis van de informatie die er al over de cliënt is, bijvoorbeeld vanuit een eerder reclasseringscontact, een voorlopige inschaling. Indien het een tbs-client betreft of de cliënt een overvaller is, start deze altijd in niveau 3.

Voortgangsverslagen en evaluaties

Er zijn vastgestelde momenten waarop een opdrachtgever via een voortgangsverslag informatie hoort te krijgen over het verloop van het toezicht. Deze worden meestal gemaakt, hoewel het voorkomt dat een toezichthouder dit vergeet. De werkbegeleiders controleren of het delict, de aandachtsgebieden en de voorwaarden terugkomen in de voortgangsverslagen. Voor de voortgangsverslagen is er een format, waarin onderwerpen zijn opgenomen als de ingezette middelen, of een veiligheidshuis betrokken is, of een cliënt in een kliniek is opgenomen, hoe vaak er contact is en of er sancties zijn.

---

²² Rapportage-opzet. Rapportage op basis van de caseload van 28 februari 2013.

De toezichthouders geven aan moeite te hebben met de frequentie van de voortgangsverslagen voor isd'ers. Deze moeten maandelijks worden opgesteld, maar omdat de cliënt vaak in een instelling verblijft en daardoor de contactfrequentie laag ligt, is er vaak weinig voortgang te melden. Daardoor is de praktijk dat de reclassering ongeveer eens per anderhalve maand een voortgangsverslag opstelt.

Ook het OM ontvangt bij enkele toezichtmodaliteiten voortgangsrapportages. Het OM is tevreden over de kwaliteit hiervan. De rapportages zijn goed onderbouwd en bijzonderheden worden gemeld. De rapportages zijn overwegend op tijd.

Op het overzicht waarover de PI's beschikken, waarop is aangegeven wat de beoogde en daadwerkelijke datum is voor het voortgangsverslag, is te zien dat deze in de meeste gevallen te laat zijn.

Behalve de voortgangsrapportages kan de toezichthouder ook een zogenaamde evaluatie voor intern gebruik schrijven. Deze evaluaties zijn bedoeld om de voortgang en de kwaliteit van het toezicht te toetsen en waar nodig bij te sturen. Mondriaan en Vincent van Gogh hebben hier verschillende werkwijzen voor.

Bij Mondriaan is er iedere drie weken een casuïstiekbijeenkomst voor de toezichthouders. Het opstellen van evaluaties is hier onderdeel van: de toezichthouders leveren een evaluatie aan, waarna een aantal van de evaluaties wordt besproken. Toezichthouders evalueren samen het toezicht en kunnen elkaar op dat moment tips geven en opmerkingen maken.

Bij Vincent van Gogh was er lange tijd een vergelijkbare werkwijze, maar is er nu geen vaste regelmaat meer waarop toezichthouders evaluaties moeten maken. Wel moet dit nog gebeuren als er bijvoorbeeld verandering is in de behandeling of een cliënt wordt overgedragen. Toezichthouders van Vincent van Gogh evalueren op het moment niet vaak.

De toezichthouder bespreekt de evaluatie met de cliënt.

De evaluaties zijn slechts sporadisch terug te vinden in IRIS.

Contact met de opdrachtgever

Indien vanuit SVG Reclassering Limburg contact gewenst is met het OM, verloopt dit via de ketenprocesmanager. Dit gebeurt wanneer een cliënt zijn voorwaarden overtreedt, wanneer de toezichthouder de voorwaarden wil wijzigen of een toezicht voortijdig negatief wil beëindigen, de toezichttermijn wil verlengen en wanneer het toezicht niet tot stand komt. Ook kan dit bijvoorbeeld gebeuren wanneer een cliënt de wens heeft om naar het buitenland op vakantie te gaan. De ketenprocesmanager kan vervolgens een deel van de vragen zelf beantwoorden. Wanneer er twijfel is, neemt de ketenprocesmanager contact op met de betreffende Officier van Justitie.

Door de veelheid aan mogelijkheden waarom een toezichthouder contact opneemt met de ketenprocesmanager, heeft deze een overvloed aan contacten te verwerken. Dit leidt ertoe dat zaken niet altijd even snel worden afgehandeld. In reactie hierop is er nu de afspraak dat toezichthouders in hun e-mail, met bijvoorbeeld een voorgestelde wijziging van bijzondere voorwaarden, een deadline voor een reactie zetten. Is er voor die deadline geen reactie, dan handelt de toezichthouder zoals voorgesteld.

Afsluiten

Het reclasseringstoezicht wordt voortijdig negatief beëindigd als de bijzondere voorwaarden niet nagekomen (kunnen) worden. Wanneer toezichthouders een toezicht voortijdig negatief willen beëindigen, is hierover contact met de opdrachtgever. Het OM kan vervolgens een vordering indienen tot tenuitvoerlegging (TUL) van de gehele of gedeeltelijke voorwaardelijke straf. De reclasseringswerker houdt vervolgens contact met de cliënt tot de TUL-zitting.

Het kan lang duren totdat een TUL-zitting plaatsvindt. Het OM erkent dit en geeft aan dat zij dit aan het verbeteren zijn. De planning vindt nu ongeveer binnen een maand plaats, het streven van het OM is om dit binnen twee weken te doen. Op het moment van de inspectie duurde dit echter in de meeste gevallen nog meerdere maanden. In het recente verleden zijn een aantal TUL-zaken in het archief verdwenen zonder dat hier iets mee was gebeurd. Om er voor te zorgen dat de planning van de TUL-zittingen verder verbetert, hebben het OM en de reclasseringsorganisaties afgesproken dat de reclasseringsorganisaties vanaf april 2013 als controlemiddel een overzicht met de TUL-zaken aan het OM sturen.

Hoewel de afspraak is dat toezichthouders bij een TUL-zitting standaard als getuige-deskundige worden opgeroepen, gebeurt dit vaak niet. Ook vindt er niet altijd een terugkoppeling plaats als een TUL-zitting heeft plaatsgevonden. Hierdoor kon de situatie ontstaan, dat de toezichten bij de reclassering doorliepen zonder dat zij weet hadden van de opheffing van de opdracht.

Toezichten worden zelden voortijdig positief afgesloten. Wanneer dit gebeurt, gebeurt dit op basis van het vonnis. Hierin staat dan aangegeven dat er toezicht is, zolang de reclassering het nodig acht.

Het OM en de PI's ontvangen altijd van de toezichthouder een afsluitbericht. In deze afsluitberichten is onder andere aandacht voor de voortgang die cliënten op de verschillende leefgebieden hebben gemaakt. De PI's ontvangen de afsluitberichten niet altijd tijdig.

Oordeel

Het voornaamste probleem binnen dit criterium is de tenuitvoerlegging van toezichten. Hierbij zijn de afgelopen periode verscheidene processen verkeerd gelopen. Deze processen liggen voor een belangrijk deel buiten de invloedssfeer van de reclassering. Bijzonder kwalijk is dat TUL-zaken soms zonder behandeld te zijn in het archief van het OM verdwijnen. Ook komt het voor dat het OM nalaat terugkoppeling te geven over een TUL aan SVG Reclassering Limburg. Tot slot duurt het nog steeds te lang voordat een TUL-zitting kan plaatsvinden.

Het OM laat op genoemde punten voorzichtige verbeteringen zien. Het is in het licht van de ketensamenwerking van essentieel belang dat het OM de processen zo verbetert, dat de reclassering zijn taak ongehinderd kan uitvoeren.

SVG Reclassering neemt, onder andere voor het TUL'en, contact op met de bij het OM werkzame ketenprocesmanager. Deze ketenprocesmanager levert in de ogen van de reclassering goed werk, maar door het grote beroep wat op de ketenprocesmanager wordt gedaan, zijn er zorgen over de snelheid waarmee zaken afgehandeld kunnen worden.

Naast dat de organisatie in bepaalde processen hinder ondervindt van het OM, zijn er ook verbeterpunten voor de reclassering zelf, ten eerste de starttermijn van het toezicht. Zestig procent van de toezichten van SVG Reclassering Limburg start te laat. Hoewel dit percentage hoog is, is dit wel vergelijkbaar met het landelijk percentage. De feitelijk wachtrij is bij SVG Reclassering Limburg ook hoger dan het landelijk gemiddelde. Ten tweede heeft de reclassering niet de beschikking over een overzicht waarop zij kunnen zien wie zij als zelfmelder kunnen verwachten. Ten derde is de frequentie van evalueren een aandachtspunt binnen Vincent van Gogh. Bij Mondriaan is hier een vastgelegde regelmaat voor, die voor de betrokkenen duidelijk meerwaarde heeft. Evaluaties zijn bij beide organisaties zelden terug te vinden in IRIS. Tot slot zijn met name de voortgangsrapportages vaak niet op tijd bij de opdrachtgever.

Positieve punten zijn dat SVG Reclassering Limburg op de juiste wijze de standaardregels en toezichtovereenkomst laat ondertekenen door de cliënt. Ook zijn de toezichtovereenkomsten kwalitatief op orde en staan hierin duidelijk geformuleerde doelen. De uitvoering van het toezicht is conform de opdracht. Voortgangsverslagen zijn van goede kwaliteit, evenals de afsluitberichten.

Aanbevelingen

Aan SVG Reclassering Limburg:

- Zorg dat alle toezichthouders regelmatig de toezichten evalueren en dit registreren in IRIS.
- Zorg dat voortgangsverslagen tijdig aan de opdrachtgever worden gezonden.

Aan het OM en SVG Reclassering Limburg:

Zorg ervoor dat toezichten tijdig (kunnen) starten. Realiseer dat de reclassering over lijsten kan beschikken, waarop de reclassering kan zien aan welke cliënten door het OM een zelfmeldplicht is opgelegd.

Aan het OM:

Realiseer een ordentelijke ketensamenwerking in het geval toezichthouders willen TUL'en. Let hierbij ten eerste op de snelheid van afhandeling. Ten tweede dient het proces altijd volledig te worden doorlopen, van binnenkomst tot terugkoppeling aan de reclassering.

4.2.2 Risicobeheersing toezicht

criterium

Naast de vaste toezichthouder is er bij wijze van achtervang een tweede toezichthouder aangesteld. Bij toezichtniveau 3 is er sprake van een volledig duobegeleiderschap. Bij de uitvoering van het toezicht wordt gebruik gemaakt van controlemiddelen. De feitelijke contactfrequentie tussen de toezichthouder en de cliënt is conform het toezichtniveau, met uitzondering van gevallen waarin sprake is van zogenaamd 'maatwerk'. Tijdens het toezicht wordt gebruik gemaakt van het (in)formele netwerk en er vindt frequent casuïstiekbespreking plaats. Ook de uitkomsten van casuïstiekbespreking worden geregistreerd. Wijziging van het toezichtniveau of de bijzondere voorwaarden geschiedt volgens de uitgangspunten van het toezicht en vindt enkel plaats op basis van flattering van de leidinggevende en indien nodig van de opdrachtgever. Er vindt op voorhand herdiagnostiek plaats, zodat de invulling van het toezicht aansluit bij de ontwikkelingen van de cliënt. Wanneer er sprake is van overtreding van de voorwaarden, afspraken of aanwijzingen, handelt de toezichthouder volgens de vastgelegde afspraken binnen het toezicht en adviseert/rapporteert zo nodig aan de opdrachtgever. Bij (dreigende) onbeheersbaarheid van de risico's vindt er direct overleg met de opdrachtgever plaats. Medewerkers zijn bekend met het 'Incidentenprotocol Reclassering' en incidenten die hieronder vallen worden op de voorgeschreven wijze gemeld.

Er zijn vastgelegde processen met betrekking tot het beheersen van risico's tijdens het toezicht en richtlijnen voor de invulling van de tweede toezichthouder. Tevens controleert de organisatie of het toezicht volgens de voorschriften verloopt.

Bevindingen

Duobegeleiderschap

Uit het dossieronderzoek blijkt niet bij alle toezichten een tweede toezichthouder of duobegeleider geregistreerd te zijn. Indien er wel een tweede toezichthouder of duobegeleider geregistreerd is, blijkt uit IRIS niet wat zijn betrokkenheid is.

In de praktijk is er bij alle tbs-zaken van SVG Reclassering Limburg sprake van een duobegeleiderschap. Zowel bij Vincent van Gogh als bij Mondriaan is het uitgangspunt dat er bij alle niveau 3 toezichten sprake is van duobegeleiderschap. Uit de interviews met de toezichthouders van Mondriaan blijkt echter dat dit bij hen niet gebeurt indien het geen tbs-casus betreft.

In de overige toezichtniveaus is het tweede begeleiderschap casusafhankelijk, bijvoorbeeld indien het een moeilijke cliënt betreft. Bij Mondriaan is bij alle toezichtniveaus de casuïstiekgroep medeverantwoordelijk voor de doorgang van het toezicht, zo nodig kan eenieder van deze groep invallen bij kortdurende afwezigheid van de toezichthouder en als tweede toezichthouder worden aangewezen. Bij Vincent van Gogh neemt de bureaudienst uitval van een toezichthouder over. Doordat alle toezichthouders in de IRIS-dossiers van de gehele unit kunnen, is het voor de toezichthouders niet noodzakelijk standaard een tweede toezichthouder te registreren.

Vooral met tbs-zaken is de duobegeleider erg betrokken. In andere gevallen kan het zijn dat de duobegeleider wel op de hoogte is van de zaak, maar meer op de achtergrond betrokken is.

Controlemiddelen

De toezichthouders maken gebruik van verscheidene controlemiddelen, waaronder persoonlijk contact, blaastesten en urinecontroles (uc's). Ook zijn er locatieverboden en -geboden. Zoals reeds in paragraaf 3.2.2 aangegeven, wordt elektronische controle echter zowel weinig aangevraagd en opgelegd door het OM en ZM, als weinig geadviseerd door de 3RO.

Contactfrequentie

Voor de verschillende toezichtniveaus is er een verplichte frequentie hoe vaak de toezichthouder met de cliënt contact moet hebben. Van de meldplichtcontacten die in de periode van november 2012 tot februari 2013 bij alle toezichten van SVG Reclassering Limburg moesten plaatsvinden, ging gemiddeld 96 procent door. Bij niveau 2 en niveau 3 zaken was dit respectievelijk 91 en 89 procent. Bij niveau 1 zaken was er meer contact dan volgens de norm zou moeten: de contactfrequentie wordt daar voor 130

procent gehaald.²³ De behaalde contactfrequentie moet in augustus 2013 per niveau gemiddeld minimaal 90 procent zijn en in april 2014 gemiddeld 100 procent.²⁴ Het landelijk gemiddelde voor alle toezichten was in de periode van november 2012 tot februari 2013 94 procent.

De toezichthouders geven aan dat het in bepaalde gevallen lastig kan zijn de frequentie te halen, bijvoorbeeld bij naleving (zie verderop in deze paragraaf) of wanneer er een advies tot tenuitvoerlegging is uitgebracht.

Er is geen landelijke norm meer voor het aantal huisbezoeken dat toezichthouders bij cliënten moeten uitvoeren. De toezichthouders hebben vanuit SVG Reclassering Limburg de richtlijn ongeveer eenmaal in de vier maanden een huisbezoek uit te voeren. Toezichthouders geven aan dat zij ervoor kunnen kiezen geen huisbezoek meer uit te voeren als zij hier geen meerwaarde in zien, bijvoorbeeld als zij al twee of drie keer bij iemand thuis zijn geweest.

Voor de werkbegeleiders zijn er landelijke overzichtslijsten, waarop zij de contactfrequentie per reclasseringswerker kunnen zien. De werkbegeleider gaat op basis daarvan het gesprek aan met de toezichthouders. Het is hun ervaring dat bij medewerkers bij wie dit niet op orde is, het contact wel heeft plaatsgevonden maar de registratie niet op orde is.

De managers krijgen maandelijks een dashboard van het landelijk kantoor SVG, waarin zij kunnen zien in welke mate de contactfrequenties worden gehaald en hoe SVG Reclassering Limburg het doet ten opzichte van andere SVG-reclasseringsorganisaties. Op basis daarvan gaan de managers weer het gesprek aan met de werkbegeleiders en reclasseringswerkers.

Vanaf 2013 zitten Vincent van Gogh en Mondriaan in één productieomgeving. In 2012 waren er nog verschillen in het halen van de norm voor de contactfrequentie en realiseerde Mondriaan een hoger percentage van de contacten dan Vincent van Gogh. De managers geven aan dat de contactfrequentie bij Vincent van Gogh sindsdien verbeterd is.

(In)formele netwerk

Toezichthouders hebben niet uitsluitend contact met de cliënt zelf, maar ook met het formele en informele netwerk van de cliënt. Het formele netwerk kan bijvoorbeeld bestaan uit een kliniek waar de cliënt een behandeling krijgt of een wijkagent. In geval van het formele netwerk is de frequentie afhankelijk van de cliënt en het formele contact. In het geval dat dit wenselijk is, kan er daarnaast bijvoorbeeld ook contact zijn met de

²³ Rapportage-opzet. Rapportage op basis van de caseload van 28 februari 2013.

²⁴ Subsidiebrief 2013. Ministerie van Veiligheid en Justitie. 12 april 2013.

werkgever van een cliënt, een veiligheidshuis, de gemeente et cetera. De toezichthouders geven aan geregeld contact te hebben met het informele netwerk, zoals ouders of de partner.

Zoals in paragraaf 2.4 aangegeven ondertekent de cliënt voordat de toezichthouder contact legt met een referent een 'Verklaring van geen bezwaar', waarmee de cliënt aangeeft dat hij het goed vindt dat de toezichthouder met een bepaald persoon of een bepaalde organisatie informatie uitwisselt.

Werkbegeleiders letten er in de toezichtovereenkomst en tijdens de caseloadbespreking op of toezichthouders het netwerk voldoende inzetten.

Herdiagnose RISC

In principe moet de RISC waarmee een toezichthouder werkt, niet ouder zijn dan een jaar. In de praktijk letten de toezichthouders niet strikt op deze termijn, maar nemen zij een nieuwe RISC af wanneer zij dit nodig achten, wanneer het toezicht hier om vraagt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er iets verandert in de criminogene leefgebieden van een cliënt. Een herdiagnose is ook nodig als een toezichthouder een cliënt wil afschalen naar een lager toezichtsniveau.

Wijzigen bijzondere voorwaarden en toezichtsniveau

Als toezichthouders het toezichtniveau willen wijzigen, gaan zij naar de werkbegeleider toe. Normaliter vindt vervolgens een herdiagnose plaats. De toezichthouder moet dan een evaluatie maken, zodat degene die de nieuwe RISC afneemt weet wat de aandachtspunten zijn. Als het toezicht nog maar minder dan zes maanden duurt en als aan de voorwaarden is voldaan, gebeurt het afschalen zonder herdiagnose, maar uitsluitend op basis van een evaluatie.

De werkbegeleider informeert de opdrachtgever via de e-mail over de wijziging van of naar niveau 3. Hierop krijgen zij vanuit het OM normaal gesproken geen reactie. De reclassering zet daarom, zoals al gemeld in paragraaf 4.2.1, in de e-mail dat zij bij geen reactie overgaat tot een wijziging van niveau.

Het proces van opschalen is eenvoudiger voor de reclasseringsorganisatie en kan eventueel ook tijdelijk worden gedaan, bijvoorbeeld in het geval van een crisis. Reclasseringswerker nemen hier niet altijd een RISC voor af en hebben hierover geen contact met de opdrachtgever. Als de toezichthouder voor een langere periode opschaalt, gebeurt dit vaak wel op basis van een RISC.

Voor het wijzigen van de bijzondere voorwaarden benadert de werkbegeleider de ketenprocesmanager van het OM. Voor aanpassing van de voorwaarden wil de ketenprocesmanager een voortgangsverslag. Op basis hiervan kijkt zij of de wijziging proportioneel is. Bij twijfel kan ze hierover contact opnemen met de betreffende Officier van Justitie. Ook voor wat betreft de wijziging van voorwaarden geldt dat de toezichthouder een deadline in de e-mail zet en zonder reactie de voorgestelde wijziging doorvoert. Voor de klinische opname van een cliënt heeft echter de behandeld instelling een reactie van het OM nodig. In dergelijke gevallen is bovenstaande werkwijze onhandig.

Vanuit de PI's bestaat de mening dat het initiatief tot wijziging van bijzondere voorwaarden wat betreft hun cliënten te eenzijdig bij de reclassering ligt en hierover onvoldoende afstemming is met de PI. Vaak is er tijdens de detentie al het een en ander met de cliënt gebeurd, op basis waarvan wijziging van voorwaarden nodig kan zijn.

Naleving en dreigende onbeheersbaarheid

Naleving is de verzameling activiteiten die volgt op een (dreigende) overtreding van de (bijzondere) voorwaarden en het door de cliënt niet opvolgen van de aanwijzingen. Bij het niet nakomen van dezelfde afspraak binnen drie maanden krijgt de onder toezicht gestelde een berisping. Wanneer de onder toezicht gestelde binnen drie maanden na de berisping dezelfde of soortgelijke afspraak niet nakomt, wordt de afspraak omgezet in een aanwijzing.

Bij dreigende onbeheersbaarheid van het toezicht neemt de toezichthouder al contact op met de opdrachtgever. De reclassering en de opdrachtgever overleggen of het mogelijk is om het toezicht nog voort te zetten of om het toezicht te beëindigen.

Wanneer een cliënt zijn voorwaarden overtreedt, neemt de toezichthouder ook contact op met de opdrachtgever. In het geval van het OM is dit de ketenprocesmanager. De ketenprocesmanager beoordeelt vervolgens wat de vervolgstap is. Zoals eerder aangegeven, kan de zaak hier door drukte stagneren.

Het proces van naleving is voor de werkbegeleider minder inzichtelijk, omdat de werkbegeleider waarschuwingen door toezichthouders niet meer hoeft goed te keuren. De werkbegeleiders zien ook niet in de caseload of de naleving bijvoorbeeld een waarschuwing of een berisping betreft.

Incidentenprotocol

SVG Reclassering Limburg beschikt over het ‘Incidentenprotocol Reclassering’ en toezichhouders zijn hiermee bekend. De daadwerkelijke afhandeling van incidenten gebeurt door een werkbegeleider.

In 2012 vonden bij Mondriaan zes incidenten plaats, in de eerste drie maanden van 2013 waren dit er twee. Bij Vincent van Gogh waren in 2012 drie incidenten.

Beleid

Er is een Handboek Reclassering 3RO op intranet. Daarin staan alle handleidingen die reclasseringswerkers nodig hebben.

Reclasseringswerkers gebruiken dit handboek als naslagwerk.

Check op de uitvoering

De werkbegeleider heeft een controlerende en sturende rol. De werkbegeleider houdt onder meer zicht op het werk van de toezichthouder door diverse ingebouwde controlemomenten, zoals de goedkeuring van de toezichtovereenkomst of evaluaties, of het overleg dat plaatsvindt wanneer een toezichthouder het toezichtniveau wil opschalen of afschalen.

Daarnaast zijn de casuïstiekbespreking en de caseloadbespreking momenten waarop werkbegeleiders een check uitvoeren op de werkzaamheden van toezichthouders (zie paragraaf 6.2).

Oordeel

Over het algemeen is de risicobeheersing tijdens het toezicht op orde. Toezichthouders halen overwegend hun contacten met de cliënt, onderhouden contact met zowel het formele als informele netwerk en weten hoe te handelen indien het toezicht onbeheersbaar dreigt te worden of een cliënt zijn voorwaarden overtreedt.

Er zijn ook enkele aandachtspunten. Het belangrijkste risico wat de Inspectie constateert, ligt buiten de directe invloedssfeer van SVG Reclassering Limburg. Door de grote hoeveelheid werk bij de ketenprocesmanager van het OM, is er voor verscheidene beslissingen, zoals het wijzigen van bijzondere voorwaarden of toezichtsniveau, geen daadwerkelijk contact. De reclassering informeert het OM, stelt een deadline voor de reactie en ontvangt over het algemeen geen reactie. In deze gevallen is het dus onbekend of er een afweging vanuit het OM plaatsvindt. Ook bij het overtreden van voorwaarden door een cliënt kan het lang duren voordat hierover een beslissing wordt genomen.

Uit de interviews blijkt dat in de praktijk niet altijd aan niveau 3 toezichten een duobegeleider wordt verbonden. Urinecontroles en blaastesten blijken niet in IRIS geregistreerd te worden.

Aanbevelingen

Aan SVG Reclassering Limburg:

Zorg dat bij alle niveau 3 toezichten sprake is van duobegeleiderschap.

Aan SVG Reclassering Limburg en het OM:

Zorg dat er tijdig en daadwerkelijk contact is voor het wijzigen van een toezichtniveau, bijzondere voorwaarden en wanneer een cliënt zijn voorwaarden overtreedt.

4.3 Conclusie

Voor een belangrijk deel is het uitvoeren van toezicht binnen SVG Reclassering Limburg op orde. In de toezichtovereenkomsten komen de onderwerpen aan bod die hier in moeten staan en over het algemeen zijn deze op tijd. Het reclasseringscontact is conform de opdracht en hierin is zowel ruimte voor begeleiding als controle. Toezichthouders hebben over het algemeen voldoende contact met hun cliënten, onderhouden contact met zowel het formele als informele netwerk en weten hoe te handelen indien een cliënt zijn voorwaarden overtreedt. Voortgangsverslagen zijn van goede kwaliteit, evenals de afsluitberichten.

Op een aantal punten is verbetering nodig. Het starten van toezichten gebeurt evenals bij andere SVG reclasseringsorganisaties in meer dan de helft van de gevallen niet op tijd. Deze cijfers zijn wel enigszins vertekend doordat in deze aantallen deels ook gedetineerde cliënten zijn opgenomen. Verder is de frequentie van evalueren een aandachtspunt binnen Vincent van Gogh. Bij Mondriaan is bij niveau 3 toezichten niet standaard sprake van duobegeleiderschap, indien het geen tbs-casus betreft. De registratie in IRIS moet op een aantal punten vollediger.

Evenals in het hoofdstuk Advies werd geconcludeerd, ondervindt de reclassering ook bij het uitvoeren van het toezicht hinder van achterstallige administratie bij het OM Limburg. De voornaamste problemen zijn er rond het proces van TUL'en van toezichten. Dit proces duurt nog steeds lang en communicatie over de behandeling vanuit het OM aan de reclassering vindt niet altijd plaats. Het OM is hard aan het werk om dit te verbeteren, maar dit verloopt nog steeds niet naar wens.

De ketenprocesmanager van het OM levert in de ogen van de reclassering goed werk, maar door het grote beroep wat op de ketenprocesmanager wordt gedaan, zijn er zorgen over de snelheid waarmee zaken afgehandeld kunnen worden. Door deze drukte is tevens voor verscheidene beslissingen, zoals het wijzigen van bijzondere voorwaarden of toezichtsniveau, geen

daadwerkelijk contact. De reclassering ontvangt namelijk over het algemeen geen reactie op de voorgestelde beslissing. Ook bij het overtreden van voorwaarden door een cliënt kan het lang duren voordat hierover een beslissing wordt genomen.

5 Gedragsinterventie

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van de criteria uit het toetsingskader op de aspecten maatschappelijke reïntegratie en maatschappijbeveiliging in op de vraag hoe het taakspecialisme gedragsinterventie wordt uitgevoerd. Elke paragraaf opent met in het kort de maatstaf die de Inspectie hanteert. Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

5.1 Maatschappelijke reïntegratie

5.1.1 Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie

criterium

De gedragsinterventies die de organisatie aanbiedt, zijn goedgekeurd door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies.²⁵ De groepsgrootte, het aantal, de duur, de inhoud en de uitvoering van de trainingssessies zijn conform de richtlijnen van de Erkenningscommissie. De accommodatie dient geschikt te zijn voor het geven van de gedragsinterventie. De onderbouwing voor deelname aan een gedragsinterventie is gebaseerd op een RISc. Er zijn bij de deelnemers geen contra-indicaties aanwezig voor het uitvoeren van de gedragsinterventie, tenzij onderbouwd en besproken tussen de afnemers van de RISc en de gedragsinterventietrainer. De organisatie beschikt over beleid waarin is vastgelegd wat de instroomcriteria, de contra-indicaties en de doelgroepen zijn voor de aangeboden gedragsinterventies. Ook zijn er richtlijnen ten behoeve van de uitvoering van de gedragsinterventies en het behoud van de programma-integriteit. Er is een systeem van monitoring waarmee wordt vastgesteld of de kwaliteit en de programma-integriteit is gewaarborgd.

Bevindingen

Op basis van RISc

Als uit de RISc blijkt dat een gedragsinterventie geïndiceerd is en deze ook in het plan van aanpak van het reclasseringsadvies is opgenomen, wordt deze gedragsinterventie tevens als bijzondere voorwaarde in het vonnis opgenomen. Wanneer er twijfel is over het indiceren van een gedragsinterventie, neemt de adviseur contact op met de trainer. De trainer heeft zo nodig overleg met de interventiecoach.

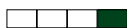
²⁵ In de praktijk kan het voorkomen dat gedragsinterventies worden gegeven die nog niet zijn goedgekeurd, omdat er een verzoek hiertoe bij de Erkenningscommissie loopt, of ter overbrugging tot een nieuwe interventie is goedgekeurd.

Erkende gedragsinterventies

SVG Reclassering Limburg organiseert drie erkende gedragsinterventies, te weten de Leefstijltraining, de Leefstijltraining Kort en de training Alcohol & Geweld. Hiervoor zijn zes trainers beschikbaar. Elke training heeft een interventiecoach van het Facilitair Interventie Team (FIT). De interventiecoach is aanwezig bij de voor- en nameting van de gedragsinterventie. Ook tijdens de uitvoering van de gedragsinterventie heeft de trainer meermalen aan de hand van video-opnames coachingsgesprekken met de interventiecoach. Op deze wijze wordt de programma-integriteit gewaarborgd.

Trainingsruimte

Op de locatie van Mondriaan in Heerlen zijn geen mogelijkheden om trainingen te geven, dit kan echter wel bij de locatie van GGZ Mondriaan te Heerlen. De locatie in Roermond biedt ook de mogelijkheid om trainingen te organiseren. Deze ruimte is qua faciliteiten op orde. Door de ligging in de kelder biedt deze ruimte echter minder veiligheidsgarantie en is zodoende ook minder geschikt voor grote groepen. De trainingen in Limburg vinden mede daarom veelal plaats op andere locaties, bijvoorbeeld bij de locatie van RN in Maastricht. Voor de intramurale trainingen zijn geschikte ruimten met beveiliging in de PI's.

Oordeel

SVG Reclassering Limburg organiseert meerdere erkende gedragsinterventies. Door de samenwerking met het FIT is de programma-integriteit goed gewaarborgd. SVG Reclassering Limburg beschikt over een trainingsruimte in Roermond en Heerlen. De trainingsruimte in Roermond is qua veiligheid niet optimaal, er zijn echter voldoende andere mogelijkheden om de trainingen extern te geven.

5.1.2 Samenwerking

criterium

De inhoudelijke relatie tussen de gedragsinterventie en het reclasseringstoezicht of de trajectbegeleiding van een cliënt is in een plan van aanpak of reïntegratieplan beschreven. Deze documenten zijn aanwezig in het dossier. De communicatie en informatieoverdracht tussen de toezichthouder/trajectbegeleider enerzijds en de trainer en de interventiecoach anderzijds, is vastgelegd in het dossier in de vorm van een tussenverslag of een eindverslag. Er vindt overleg plaats tussen deze personen en schriftelijke vastlegging indien er sprake is van een afwijkende score, contra-indicaties of beperkte motivatie van de cliënt voor deelname. De organisatie beschikt zowel over werkinstructies op welke wijze de gedragsinterventie onderdeel is van het toezicht, als hoe de overdracht en communicatie

tussen de trajectbegeleider/toezichthouder, de trainer en de interventie-coach moet verlopen. De organisatie checkt in verslagen of de gedragsinterventie is opgenomen in een plan van aanpak/reïntegratieplan, of er motivering van de cliënt plaatsvindt en hoe de samenwerking tussen de betrokken werknemers verloopt.

Bevindingen

De uit te voeren gedragsinterventies zijn opgenomen in de toezichtovereenkomst. De samenwerking tussen de toezichthouder en de trainer verloopt goed, mede doordat het team niet heel groot is en de lijnen kort zijn. De trainer heeft voor aanvang van de interventie contact met de toezichthouder of de cliënt nog steeds gemotiveerd is voor het traject. Tijdens de interventie is er algemene informatie-uitwisseling, maar er is met name overleg wanneer de motivatie van de deelnemer stagneert of wanneer deze zich niet aan de afspraken houdt. De toezichthouder neemt het verloop van de training mee in de meldplichtmomenten. De trainer kan eventueel ook aansluiten bij de casuïstiekbespreking om samen met de toezichthouder een casus in te brengen. Uit het dossieronderzoek komt slechts in een enkele zaak naar voren dat er sprake is van verslaglegging van het overleg tussen de trainer en de toezichthouder. Daarnaast stelt de trainer tussen- en evalueerend op over het verloop van de gedragsinterventie. De toezichthouder krijgt hier een afschrift van.

Oordeel

De samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de trainer en de toezichthouder voldoet overwegend aan de normen en verwachtingen van de Inspectie. Het is nog niet altijd in het dossier terug te vinden of er overleg tussen de trainer en de toezichthouder plaatsvindt. Dit is een aandachtspunt.

5.2 Maatschappijbeveiliging

5.2.1 Bijdrage aan de strafrechtketen

Criterion

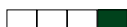
De gedragsinterventies worden tijdig en volledig uitgevoerd. Tevens gebeurt dit conform de afspraken en in overleg met de ketenpartners. De ketenpartners zijn tevreden over de uitvoering van de gedragsinterventies. De organisatie controleert of de uitvoering conform de ketenafspraken plaatsvindt.

Bevindingen

De Leefstijltraining vindt intramuraal en extramuraal plaats, en kan zowel overdag als 's avonds worden gegeven. De instroom van de Leefstijltraining verloopt goed, met name intramuraal. Hierdoor kan de training regelmatig van start gaan met voldoende deelnemers.

De ondergrens voor het aantal deelnemers van de training Alcohol & Geweld wordt niet gehaald. De trainers geven aan dat dit mogelijk komt doordat deze training geen standaard optie is in de RISc. Hierdoor moeten de adviseurs deze mogelijkheid zelf initiëren. Een andere bijkomstigheid is dat deze training alleen extramuraal kan worden gegeven, omdat dit een training is gericht op het aanleren van vaardigheden in dagelijkse situaties. Wanneer een training voor een deelnemer niet tijdig kan starten vanwege een naderend einde van het reclasseringstoezicht of de detentieperiode, kan de training eventueel individueel worden aangeboden. Dit is echter nog niet voor alle erkende gedragsinterventies mogelijk; hier zijn nog gesprekken over gaande.

De opdrachtgevers zijn tevreden over de uitvoering van de gedragsinterventies door SVG Reclassering Limburg. Elk kwartaal vindt er overleg plaats tussen de PI, de coördinator van de gedragsinterventies van de reclassering, het CBTR (Coördinatie Bureau Terugdringen Recidive) en de trajectbegeleiders. Hier wordt de gang van zaken besproken en komt er ter sprake of er verbeterpunten zijn. Een onderwerp wat nu speelt is of de ondergrens van het aantal deelnemers dat was losgelaten, toch weer ingesteld moet worden in verband met de financiering. Vanuit de PI's bestaat de vrees dat hierdoor met name de interventies voor de vrouwelijke gedetineerden, die al erg moeizaam verlopen, nog meer zullen stagneren.

Oordeel

De bijdrage van de gedragsinterventies aan de strafrechtketen verloopt goed. SVG Reclassering Limburg kan op regelmatige basis de gedragsinterventies uitvoeren, alleen de doorgang van de training Alcohol & Geweld blijft achter. De organisatie heeft frequent overleg met de opdrachtgevers over de uitvoering van de gedragsinterventies. De opdrachtgevers zijn hierover tevreden.

5.3 Conclusie

SVG Reclassering Limburg biedt drie gedragsinterventies aan, te weten de Leefstijltraining, Leefstijltraining Kort en de training Alcohol & Geweld. De organisatie en uitvoering van de gedragsinterventies vinden naar behoren plaats. De Leefstijltrainingen vangen frequent aan, zowel intramuraal als extramuraal. Alleen de aanmeldingen voor de training Alcohol & Geweld blijven achter.

De opdrachtgevers zijn tevreden over de uitvoering van de gedragsinterventies. Er is tevens sprake van een goede samenwerking tussen de trainer en de toezichthouder/trajectbegeleider. Wel behoeft de registratie van deze overlegmomenten aandacht. De programma-integriteit wordt gewaarborgd door intensieve samenwerking met de interventiecoach. SVG Reclassering Limburg heeft zelf niet bijzonder geschikte trainingsruimten, maar er zijn voldoende alternatieven om naar uit te wijken.

6

Organisatieaspecten

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van de criteria uit het toetsingskader op de organisatieaspecten in die van belang zijn voor de kwaliteit van het primaire reclasseringsproces. Elke paragraaf opent met in het kort de maatstaf die de Inspectie hanteert. Daarna volgen haar bevindingen, oordeel en eventuele verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

6.1 Personeelsvereisten

criterium

Het functioneel welbevinden en de ontwikkeling van medewerkers zijn belangrijke voorwaarden, die zich onder meer manifesteren in voldoende (bij-)scholing en minimaal jaarlijkse functioneringsgesprekken. Leidinggevend en stellen zich actief coachend op naar de medewerkers. Ook dienen reclasseringswerkers beëdigd te zijn, een Verklaring Omtrent Gedrag te kunnen overhandigen, over het juiste opleidingsniveau te beschikken en zo nodig in het bezit te zijn van de juiste licenties voor het afnemen van diagnostiek. De trainers voldoen aan de eisen die door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies worden gesteld. De organisatie beschikt over een systeem waarmee de vereisten van de kwaliteit van de trainers wordt gemonitord. De organisatie beschikt over een personeelsformatieplan dat overeenkomt met de geplande productie, een (jaarlijks) opleidingsplan voor medewerkers en competentieprofielen voor alle functies. Er vindt registratie en controle plaats of functioneringsgesprekken worden gehouden. Daarnaast vindt er controle plaats of overhandiging van de Verklaring Omtrent Gedrag en beëdiging heeft plaatsgevonden en of de planformatie kloppend is met de beoogde productie.

Bevindingen

Bezetting

Zowel Mondriaan als Vincent van Gogh zit qua personele bezetting enigszins onder de formatie. Doordat de instroom van de reclasseringsopdrachten achterblijft, is dit niet problematisch.

Vereisten personeel

Alle medewerkers zijn beëdigd en hebben een Verklaring Omtrent Gedrag in moeten leveren bij de aanstelling. De reclasseringswerkers die diagnostiek uitvoeren zijn in het bezit van de vereiste licenties.

Zoals in paragraaf 5.1.1 reeds aan bod kwam, monitort een interventiecoach de gedragsinterventies die door de trainers worden gegeven. Hierbij worden video-opnames gebruikt. Om de licentie voor het geven van een gedragsinterventie te behouden moeten de trainers aan de kwaliteitseisen voldoen.

De interventiecoach bepaalt dit door onder andere meerdere malen tijdens de duur van de training coachingsgesprekken met de trainer te houden en hen te beoordelen op verschillende onderdelen. Daarnaast moet de trainer aanwezig zijn op terugkomdagen en meermalen per jaar de desbetreffende gedragsinterventie geven. De trainers van SVG Reclassering Limburg voldoen aan deze eisen.

Opleidingen

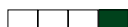
De medewerkers vinden dat er voldoende aandacht is voor de persoonlijke ontwikkeling en de opleidingsbehoeften. De medewerkers hebben het afgelopen jaar meerdere trainingen kunnen volgen en er zijn trainingen voor komend jaar gepland. Trainingen die gevolgd zijn of op de planning staan zijn onder andere B-Safer²⁶ en Omgaan met agressie. Naar aanleiding van de verdergaande samenwerking heeft het management ook de ambitie om een gezamenlijk opleidingsplan te organiseren.

Functioneringsgesprek

De medewerkers van Vincent van Gogh hebben jaarlijks een functioneringsgesprek met hun manager. Bij Mondriaan werkt de manager met kwartaalgesprekken. Het eerste deel van het kwartaalgesprek is tussen de reclasseringswerker en de manager, tijdens het tweede deel schuift de werkbegeleider aan. Tijdens het tweede deel komt met name de kwaliteit van het opgeleverde werk en de houding in het team aan de orde.

Tevredenheid

De medewerkers van SVG Reclassering Limburg zijn tevreden over hun managers en het team waarin zij participeren. Volgens hen zijn veel onderwerpen bespreekbaar en voelen zij zich gesteund in hun werk en persoonlijke ontwikkelingen.

Oordeel

SVG Reclassering Limburg voldoet qua personeelsvereisten aan de normen en verwachtingen van de Inspectie. De medewerkers zijn tevreden over de organisatie, de managers organiseren functioneringsgesprekken, er is aandacht voor de opleidingen en de medewerkers voldoen aan de overige eisen.

²⁶ B-Safer is een diagnose-instrument waarmee de kans op herhaling van relationeel geweld kan worden ingeschat, als aanvulling op de RISc.

6.2 Communicatie

criterium

Er vinden op regelmatige basis teamoverleg en intervisie/casuïstiekbesprekingen plaats en er is regelmatig overleg tussen de direct leidinggevende, de werkbegeleider en de reclasseringswerker. Hierin is tevens ruimte voor supervisie of werkbegeleiding. De medewerkers zijn tevreden over de verticale en horizontale communicatie binnen de organisatie en zij worden betrokken bij (nieuwe) ontwikkelingen binnen de organisatie. Met behulp van verschillende media informeert de organisatie medewerkers en externe partners over de gang van zaken binnen de organisatie. Verder is er een tbs casus overleg (TCO) waarbij de tbs-functionaris en een psycholoog of psychiater aanwezig zijn. Daarnaast neemt de organisatie deel aan overleg over de kwaliteit van de informatie-uitwisseling ten behoeve van de indicatiestelling forensische zorg. De organisatie is vertegenwoordigd in het Veiligheidshuis en op de reclasseringsbalie/ZSM-tafels. Zowel tijdens overlegvormen op voornoemde locaties, als tijdens overleggen met het OM en het gevangeniswezen, hebben zij een actieve deelname. Daarnaast vindt er informatie-uitwisseling met de politie plaats. De ketenpartners waarderen de bereikbaarheid, de kwaliteit van de inhoudelijke overdracht van de informatie en de deelname aan overlegvormen van de organisatie. De communicatiestructuur dient te zijn vastgelegd en naar behoren te functioneren. De organisatie checkt de deelname aan en het doorgaan van de diverse overlegvormen.

Bevindingen

Communicatie

Het uitgangspunt is dat de reclasseringswerkers voor inhoudelijke kwesties het gesprek aangaan met de werkbegeleider. Indien nodig, wordt de manager hierin betrokken. De medewerkers zijn tevreden over de horizontale en verticale communicatie. De leidinggevenden informeren de medewerkers per e-mail of tijdens de overlegmomenten over de ontwikkelingen in de organisatie, onder andere over de verdergaande samenwerking tussen Vincent van Gogh en Mondriaan. De medewerkers kijken hier over het algemeen positief tegenaan. De ene medewerker zou graag sneller de ontwikkeling hiervan zien en er meer bij betrokken willen worden, de ander is tevreden over de informatievoorziening hierover en de wijze waarop dit traject verloopt. Wel wordt uitgesproken dat het wenselijk is als werkprocessen meer gelijk worden getrokken. De intentie is er om een gezamenlijk werkbegeleidersoverleg voor heel SVG Reclassering Limburg te organiseren waarin dit onderwerp aan de orde komt.

SVG Reclassering Limburg heeft verschillende overlegvormen waarin informatie zowel op casusniveau als op organisatorisch niveau wordt uitgewisseld. De aanwezigheid hierbij wordt als vanzelfsprekend gezien en verloopt dan ook goed.

Teamoverleg

Bij Mondriaan hebben de adviseurs en de toezichthouders afzonderlijk van elkaar eens in maand overleg. Ook bij Vincent van Gogh hebben de twee taakspecialismen allebei eenmaal per maand overleg. Daarnaast organiseert Vincent van Gogh eens in de drie maanden een clusteroverleg waar iedereen bij aanwezig is.

Vanwege de samenwerking tussen de twee regio's hebben zowel alle adviseurs als alle toezichthouders van SVG Reclassering Limburg afzonderlijk van elkaar eens in de vier maanden overleg.

Casuïstiekbespreking

De frequentie en invulling van de casuïstiekbespreking verschilt per regio. Bij Mondriaan hebben de adviseurs van Mondriaan maandelijks casuïstiekbespreking en de toezichthouders eens in de drie weken. Een medewerker van de administratie maakt notulen van de casuïstiekbespreking. De verantwoordelijkheid ligt bij de reclasseringswerker om de besluiten over de casus in IRIS te registreren.

Vincent van Gogh heeft om de week casuïstiek waarbij de adviseurs en toezichthouder eerst een gezamenlijk moment hebben, waarna de taakspecialismen afzonderlijk van elkaar nog casuïstiek bespreken. Hier is een psychiater bij aanwezig. Er zijn geen verslagen van deze besprekingen en ook hier ligt de verantwoordelijkheid bij de reclasseringswerkers om besluiten in IRIS weg te schrijven.

Zoals in de eerdere hoofdstukken reeds aan bod kwam, blijkt vanuit het dossieronderzoek dat verslagen over casuïstiekbespreking weinig terug te vinden zijn in IRIS.

RISc- en caseloadbespreking

De werkbegeleider van Mondriaan organiseert voor de adviseurs tweemaal per week groepsgewijze RISc-besprekingen. Hier kan iedereen een afgeronde RISc inbrengen en eventueel ter lering aanschuiven. Zo nodig is een individuele RISc-bespreking ook mogelijk. Vincent van Gogh werkt enkel met individuele RISc-besprekingen die ad hoc plaatsvinden.

Alle toezichthouders hebben caseloadbesprekingen met de werkbegeleider. Dit vindt ongeveer eens in de vier weken plaats. Bij Mondriaan komen alle zaken uit de caseload aan de orde, bij Vincent van Gogh vanwege tijdgebrek een selectie. Tijdens de caseloadbespreking wordt er zowel inhoudelijk op

de zaak ingegaan, maar ook de registratie in IRIS en het behalen van termijnen staan centraal. Bij Vincent van Gogh hebben de adviseurs ook caseloadgesprekken. Hier staan onder andere de registratie in IRIS en de leverdata centraal.

TBS

De contactfunctionaris voor de tbs is werkzaam bij RN Limburg. Een van de werkbegeleiders van SVG Reclassering Limburg heeft de portefeuille tbs. In deze hoedanigheid vergezelt zij regelmatig de contactfunctionaris naar gesprekken met tbs-klinieken. Om de week vindt er TCO plaats, hier zijn de drie reclasseringsorganisaties bij aanwezig, evenals een psychiater van het NIFP.

Samenwerking NIFP/IFZ

De samenwerking met NIFP is in paragrafen 3.1.2 en 4.1.2 al aan bod gekomen. Over het algemeen verloopt deze samenwerking goed. Wel blijft de snelheid van de rapportages van het NIFP een gespreksonderwerp, evenals de snelheid van het afgeven van een indicatie voor een klinische plaatsing.

Samenwerking met het gevangeniswezen

PI Limburg Zuid heeft op strategisch niveau eens in de zes weken overleg met de drie reclasseringsorganisaties. Ook vindt er eenmaal per vier tot zes weken op tactisch niveau overleg plaats en eens per maand op casusniveau. In paragraaf 3.2.1 kwam reeds aan bod dat het detentiecasusoverleg een verbetering in de op te leveren opdrachten bewerkstelligt. PI Limburg Zuid is tevreden over de samenwerking met en de inzet van de reclassering op de verschillende niveaus.

Ook SVG Reclassering Limburg is over het algemeen tevreden over de samenwerking met de PI, zowel op casus- als op managementniveau. De medewerkers merken wel op dat er soms spanningen zijn met PI Roermond over datgene wat de PI oppakt met de cliënt in het kader van Binnen Beginnen; dit wijkt soms af van het plan van aanpak van de reclassering. In paragraaf 3.2.1 kwam ook reeds aan de orde dat de afstemming tussen de reclassering en de PI verbetering behoeft bij trajecten die reeds lopen in de PI en die vervolgens door de reclassering worden uitgevoerd, opdat er sprake kan zijn van een naadloze aansluiting van het ene naar het andere onderdeel van het traject.

Samenwerking OM

Het OM is over het algemeen tevreden over de samenwerking met de reclassering. Zij prijst de helderheid van de reclassering over de aansturing

en het maken en nakomen van afspraken. Het OM is met name te spreken over de inzet van de reclassering aan de ZSM-tafels.

De reclassering is tevreden over de samenwerking tijdens de overleggen. Zoals echter in de voorgaande hoofdstukken aan bod kwam, ondervindt SVG Reclassering Limburg wel de nodige knelpunten in de ketensamenwerking met het OM ten behoeve van de uitvoering van reclasseringsopdrachten. Om deze reden is er een overleg in het leven geroepen waarin zowel de samenwerking tussen de drie reclasseringsorganisaties en het OM, als de eerder genoemde knelpunten centraal staan.

Samenwerking veiligheidshuizen

De veiligheidshuizen in Zuid-Limburg zijn gevestigd in Heerlen, Sittard, Kerkrade en Maastricht. Daarnaast is er een veiligheidshuis voor Midden-Limburg en een voor Noord-Limburg. In het zuiden zijn deze per politiedistrict georganiseerd, in Midden- en Noord-Limburg is er een veiligheidshuis per twee politiedistricten. De samenwerking tussen de veiligheidshuizen in Zuid-Limburg is hecht. Er is een kernveiligheidshuis, met aandacht voor de zeer actieve veelpleger, notoire overlastveroorzaker en huiselijk geweld. Dit is bij elk veiligheidshuis hetzelfde. Daarnaast is er een zogenaamd Breed Veiligheidshuis. Dit verschilt per regio en is afhankelijk van de aanwezige problematiek. Het convenant Veiligheidshuis Heerlen is door 38 partners ondertekend. Er zijn vijftien man in dienst van Veiligheidshuis Heerlen. Daar bovenop zijn er vijftien werkplekken voor ketenpartners.

Veiligheidshuis Heerlen heeft op strategisch, tactisch en operationeel niveau overleg met de reclassering. Over het algemeen zijn de partijen tevreden over de samenwerking, maar op het moment is sprake van verschillen in visie.

SVG Reclassering Limburg levert niet langer standaard 20 uur per week aan inzet in de veiligheidshuizen, mede vanwege de nieuwe afspraken die voortvloeien uit het Landelijk Kader Veiligheidshuizen (januari 2013). Daarnaast speelt ook een rol dat van SVG Reclassering Limburg wordt verwacht dat zij participeert aan de ZSM-tafels. Hierdoor moet SVG Reclassering Limburg efficiënter omgaan met de inzet van haar personeel. De reclasseringswerkers nemen op eigen initiatief of op uitnodiging in de veiligheidshuizen deel aan casusoverleggen. Dit gebeurt dus veelal vanuit de noodzaak om aanwezig te zijn bij de te bespreken casus. De reclassering is nu nog voornamelijk aanwezig bij de overleggen voor de Integrale Aanpak. Het geïnterviewde Veiligheidshuis Heerlen heeft hier geen begrip voor; zij zien een gemiste kans voor de reclassering omdat zij niet meer persoonlijk bij de andere overlegmomenten aanwezig is.

Anderzijds is er ook onbegrip voor de keuze die de veiligheidshuizen hebben gemaakt om niet aanwezig te zijn bij de ZSM-tafels. Alle ketenpartners aan de ZSM-tafels vragen aan het veiligheidshuis of zij standaard willen participeren aan deze tafels. Het veiligheidshuis ziet hier geen meerwaarde in, aangezien naar hun mening nog geen vijf procent van de binnengekomen zaken voor hun relevant zijn. Volgens het veiligheidshuis moet de informatie-uitwisseling ook kunnen op basis van de overzichten met geprioriteerde personen.

De informatie-uitwisseling voor de Integrale Aanpak verloopt goed. Beide partijen zijn tevreden over de inzet van een ieder. Ten aanzien van andere fasen in de strafrechtketen en overige casusoverleggen zijn beide partijen minder tevreden over ieders inzet. Veiligheidshuis Heerlen is minder te spreken over de mate van de proactieve houding van de reclassering in de fase van de vroeghulp, die het veiligheidshuis wel van hen verlangt. De reclasseringswerkers vragen naar hun mening onvoldoende informatie op als het gaat om geprioriteerde personen. De medewerkers van SVG Reclassering Limburg zijn op hun beurt ook niet geheel tevreden over de informatie-uitwisseling. Hun ervaring is dat zij voornamelijk veel tijd moeten investeren en informatie moeten brengen, maar dat zij hiervoor weinig terug krijgen.

Oordeel

De interne communicatie binnen SVG Reclassering Limburg verloopt goed. Een ieder is tevreden over de informatie-uitwisseling en samenwerking. Er zijn nog verschillende werkwijzen tussen de regio's ten aanzien van de RISC- en casuïstiekbesprekingen. De intentie van de regio's is om deze werkwijzen meer op één lijn te brengen. Voor beide geldt dat de registratie van de casuïstiekbespreking in IRIS aandacht behoeft.

SVG Reclassering Limburg onderhoudt op verschillende niveaus frequent het contact met de ketenpartners. Op een aantal punten heerst er wederzijds ongenoegen. De samenwerking met de veiligheidshuizen werkt op bepaalde gebieden goed. Door de verschillen in visie en de verwachtingen over de meerwaarde van de informatie-uitwisseling, zijn er over en weer irritaties. In het belang van de aanpak van de casussen, acht de Inspectie het van belang dat de betrokken partijen hierover met elkaar in gesprek gaan en eenduidige verwachtingen maken. Ditzelfde geldt voor de wederzijdse ontevredenheid tussen de PI en de reclassering over de afstemming van Binnen Beginnen en v.i.-reclasseringsadviezen.

Aanbevelingen

- Registreer ten behoeve van de inzichtelijkheid van de besluitvorming en overdraagbaarheid van toezichten casuïstiekbesprekingen in IRIS.
- Ga in gesprek met zowel de veiligheidshuizen als de PI om de heersende ongenoegens uit te spreken en tot een betere afstemming bij de aanpak van de casussen danwel gedetineerden te komen.

6.3 Integriteit

Criterion

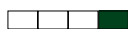
De organisatie heeft integriteitsbeleid waar het management actief invulling aan geeft. Het integriteitsbeleid omvat minimaal een gedragscode en voorziet in de beschikbaarheid van een vertrouwenspersoon. De medewerkers zijn hiermee bekend. Het management betracht zoveel mogelijk transparant te zijn ten aanzien van de aanpak en afhandeling van integriteitsschendingen. Het integriteitsbewustzijn wordt getoetst tijdens geformaliseerd overleg.

Bevindingen

Zowel Mondriaan als Vincent van Gogh hebben de afgelopen jaren niet te maken gehad met integriteitsschendingen van het personeel.

GGZ Mondriaan heeft het Protocol Gedrag & Integriteit (01-06-2010) waarin onder andere de gedragscode en grensoverschrijdend gedrag aan bod komt. Dit is tevens nog nader uitgeschreven in richtlijnen. GGZ Vincent van Gogh heeft meerdere documenten die richtlijnen bevatten over de werkwijze hoe omgegaan moet worden met onder andere ontoelaatbare handelingen en giften en klachtenregeling ongewenste omgangsvormen.

De medewerkers zijn bekend met de gedragscode en de privacyregels. Deze onderwerpen komen van tijd tot tijd op casusniveau aan de orde of tijdens de overleggen.

Oordeel

Omdat er de afgelopen jaren geen sprake is geweest van integriteitsschendingen, kan de Inspectie geen oordeel geven over de aanpak hiervan. Het onderwerp integriteit is voldoende onder de aandacht bij de medewerkers.

6.4 Veiligheid

6.4.1 Voorkomen intimidatie en agressie

criterium

Veiligheidsinstructies ten aanzien van intimiderende of agressieve cliënten, huisbezoek of andere contactmomenten zijn bij de medewerkers bekend en worden nageleefd. Ten behoeve hiervan zijn er fysieke veiligheidsvoorzieningen zoals toezicht op spreekkamers of alarmknoppen en beschikken medewerkers over voldoende opleiding en training om adequaat te reageren op risicovolle situaties. Veiligheidsrisico's zijn onderwerp van gesprek op individueel en unitniveau.

De organisatie heeft huisregels over ongewenst gedrag van bezoekers en cliënten. Deze zijn zichtbaar aanwezig en bij hen bekend. Er dienen veiligheidsinstructies te zijn hoe om te gaan met de veiligheidsvoorzieningen, maar tevens ten aanzien van risico's bij huisbezoek, ontvangst van cliënten in het gebouw en ten aanzien van agressieve of intimiderende cliënten. De organisatie checkt of de veiligheidsinstructies worden nageleefd en de voorzieningen operationeel zijn.

Bevindingen

Huisregels

Beide locaties hebben geen huisregels in de wachtruimte hangen. Bij Vincent van Gogh is hier bewust voor gekozen vanwege de diversiteit van de doelgroep in de wachtruimte. Mondriaan is recent verhuisd naar de huidige locatie, waardoor deze nog niet zijn opgehangen. In het document 'Onaanvaardbaar gedrag' (07-05-2012) van GGZ Mondriaan staat wel opgenomen dat de huisregels zichtbaar op elke locatie zouden moeten hangen. De manager heeft dit verzoek wel al eerder ingediend bij de locatiebeheerders.

Veiligheid

Zowel op de locaties van Mondriaan als van Vincent van Gogh is geen beveiliging aanwezig. De locatie van de reclassering van Vincent van Gogh biedt de mogelijkheid tot avondopenstelling. Hier zijn duidelijke veiligheidsafspraken voor aanwezig. De reclasseringswerkers van Mondriaan dienen voor eventuele afspraken in de avonden uit te wijken naar de locaties van GGZ Mondriaan; daar is dan ook beveiliging aanwezig.

Mondriaan heeft in Heerlen zeven spreekkamers. Deze bevinden zich op eerste etage, de kantooruimte van de reclassering is een etage hoger. De reclasseringswerkers halen de cliënten beneden vanuit de wachtruimte op en brengen hen na afloop van het gesprek ook weer terug. Op de gang van

de spreekkamers zijn tevens de medewerkers van de forensische poli van GGZ Mondriaan werkzaam. Zij zijn echter niet altijd aanwezig, waardoor het voorkomt dat de gang met de spreekkamers stil en verlaten is. De spreekkamers hebben deuren met glas erin. De kamers zijn niet voorzien van camera's of piepers en er zijn ook geen mobiele piepers. Wel kan er in de spreekkamer via een vaste telefoon alarm worden geslagen. Deze telefoon staat echter op afstand van de spreektafel. Ook hiervoor heeft de manager van Mondriaan een verzoek ingediend bij de locatiebeheerders.

Vincent van Gogh heeft in Roermond ook meerdere spreekkamers tot haar beschikking. Op de begane grond is een spreekkamer met glas in de deur; deze wordt gebruikt bij risicovolle gesprekken. De overige spreekkamers zijn op de eerste etage gelegen, omringd door kantoorruimte. Enkele medewerkers vinden het vervelend dat de cliënten in principe vrij toegang hebben tot de kantoorruimte. De spreekkamers zijn ook hier niet voorzien van camera's of vaste piepers. Vincent van Gogh heeft echter wel een mobiel piepersysteem. De medewerkers maken hier voor op kantoor echter geen gebruik van.

Voor beide locaties geldt dat de medewerkers qua veiligheid veel vertrouwen hebben in hun collega's dat zij hen zo nodig te hulp schieten. De medewerkers gaan zo nodig met elkaar mee naar risicovolle gesprekken of zij komen polshoogte nemen wanneer er tumult vanuit een spreekkamer komt. Het is voor de medewerkers niet duidelijk hoe er precies wordt gehandeld wanneer een alarm zou afgaan.

Huisbezoek

Het uitgangspunt is dat bij het eerste huisbezoek of bij een risicovol bezoek de reclasseringswerkers in duo's op huisbezoek gaan. Dit doet niet iedereen. Wanneer de reclasseringswerkers vertrouwd zijn met de cliënt, gaan zij naar eigen inschatting alleen op huisbezoek. Het verschilt per medewerker of zij veiligheidsmaatregelen treffen als een soort achterwacht tijdens hun bezoek. De ene medewerker regelt geen maatregelen, een ander zet het adres in de agenda. De medewerkers stellen elkaar niet op de hoogte middels een telefoontje bij aanvang en/of afronding van het gesprek dat deze goed is afgerond.

Bij Vincent van Gogh kunnen de piepers tevens worden gebruikt tijdens het afleggen van huisbezoeken. Ook hier zit het echter niet in het systeem van de reclasseringswerkers om deze mee te nemen. Slechts enkele doen dit wel.

Trainingen

De medewerkers volgen trainingen hoe zij moeten omgaan met intimidatie en agressie. Bij Vincent van Gogh heeft het team deze training recent nog gevolgd, bij Mondriaan vindt dit jaar een herhalingstraining plaats. Omgaan met agressie is ook regelmatig onderwerp van gesprek tijdens de diverse overlegvormen en opgenomen in werkinstructies vanuit de moederorganisaties.

Oordeel

De veiligheid bij SVG Reclassering Limburg schort op diverse punten. De reclasseringswerkers zijn zich in zekere mate wel bewust van de veiligheidsrisico's, maar ten aanzien van de huisbezoeken wordt er onvoldoende structureel een achterwacht ingezet danwel gecommuniceerd over het verloop van het bezoek. Daarnaast voelen niet alle reclasseringswerkers zich veilig in de spreekkamers. De spreekkamers zijn in sommige gevallen afgelegen van de reclasseringsafdeling, waardoor zij bij een calamiteit afhankelijk zijn van de aanwezigheid van de medewerkers van de forensische poli op de desbetreffende etage, soms niet transparant of beschikken niet over (mobiele) piepers. De piepers die wel aanwezig zijn, worden niet gebruikt door de medewerkers. Tevens is het niet bij iedereen helder hoe er gehandeld zou moeten worden wanneer een pieper af zou gaan. Voor de veiligheid en helderheid naar de bezoekers toe, is het belangrijk dat er in de wachtruimten zichtbaar huisregels hangen.

Aanbevelingen

- Creëer transparante spreekkamers zodat van buiten zicht is op de reclasseringswerker en cliënt en voorzie in een alarmsysteem dat ook door de medewerkers wordt gebruikt. Zorg dat voor iedereen duidelijk is hoe er wordt gehandeld bij een calamiteit.
- Zorg ervoor dat reclasseringswerkers het inzichtelijk maken wanneer zij een huisbezoek afleggen en dat zij collega's informeren wanneer het huisbezoek is voltooid.
- Voorzie de wachtruimten van huisregels.

6.4.2 Omgang met incidenten

criterium

De organisatie beschikt over een actuele Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) waarvan zij de verbeterpunten oppakt. Daarnaast is er een incidenten- en een nazorgprotocol. Deze zijn bekend onder de medewerkers en zij handelen daarnaar. Incidenten worden vastgelegd en beschreven, deze worden volgens het protocol gemeld en naar aanleiding hiervan vinden er evaluaties plaats en worden verbeteracties geformuleerd. De organisatie checkt of de incidenten- en nazorgprocedures daadwerkelijk worden nageleefd.

Bevindingen

RI&E

Vincent van Gogh beschikt over een RI&E vanuit de moederorganisatie. De RI&E van Vincent van Gogh is nog geldig tot 1 april 2014. Het bijbehorende plan van aanpak is voor het laatst geüpdatet in maart 2011. Er zijn in dat plan van aanpak nog diverse actiepunten die niet zijn uitgevoerd.

Mondriaan heeft een draaiboek RI&E. Hierin is aangegeven dat de tweede helft van 2011 een RI&E uitgevoerd zou worden bij divisie Verslavingszorg, waar ook de reclasseringsafdeling onder valt. De Inspectie heeft deze RI&E niet gezien.

Incidenten

Als er een incident is, meldt de medewerker dit bij de manager. De leidinggevende beoordeelt het incident en meldt zo nodig aan de SVG. Bij dergelijke incidenten wordt vervolgens het incidententeam ingeschakeld. Dit team is 24 uur per dag bereikbaar en houdt bij incidenten contact met het ministerie van Veiligheid en Justitie.

De manager regelt na een incident de nazorg, maar ook werkbegeleider hebben extra aandacht voor een medewerker die een incident heeft meegemaakt.

Er zijn incidentenprotocollen, waarin de werkwijze is besproken. Meldingen worden gemaakt middels het Meldingsformat Incidenten SVG.

Mondriaan en Vincent van Gogh beschikken beide over een overzicht met de incidentmeldingen van de afgelopen drie jaar. Bij Mondriaan was er in 2011 één incidentmelding, in 2012 waren er zes en in de eerste vier maanden van 2013 waren dit er twee. Bij Vincent van Gogh was er in 2011 één incidentmelding, in 2012 waren dit er drie.

Incidenten worden geëvalueerd. Ook als een situatie met een cliënt is geëscaleerd, maar er niet daadwerkelijk een incident heeft plaatsgevonden, is er een evaluatie. Dit gebeurt eerst met de werkbegeleider en vervolgens met het team.

Oordeel

SVG Reclassering Limburg gaat adequaat om met de spaarzame incidenten die plaatsvinden. Incidenten worden gemeld, er is een incidententeam en na afloop vindt evaluatie plaats. Zowel bij Mondriaan als bij Vincent van Gogh ontbreekt een plan van aanpak op de RI&E. Mondriaan beschikt überhaupt niet over een actuele RI&E.

Aanbeveling

Realiseer een RI&E voor de verschillende locaties, inclusief plan van aanpak.

6.5 Evaluatie

Criterion

Onder andere de evaluatie van de werking van de reclasseringsproducten, betreffen meer een vraagstuk voor landelijk onderzoek en effectmetingen. De Inspectie verwacht wel dat de algemene werkprocessen die voor het gehele reclasseringsproces gelden worden geëvalueerd, zoals de rechtspositie en de veiligheid. Netwerk-/ketenpartner-, werknemers- en cliënttevredenheidsonderzoeken zijn hier onderdeel van. Tevens verwacht de Inspectie dat de organisatie ten aanzien van de taakspecialismen minimaal aandacht heeft voor het evalueren van de tevredenheid van de netwerk-/ketenpartners over de samenwerking, de tevredenheid van de opdrachtgevers ten aanzien van de tijdigheid van het aanleveren en de kwaliteit van de reclasseringsproducten, de uitvoering van en de verantwoording over het verloop hiervan. Indien nodig stelt de organisatie op basis van de bevindingen haar werkwijze en het beleid bij.

Bevindingen

Evaluatie werkprocessen

Er zijn enkele processen die aandacht verdienen. Een belangrijk punt is de momenteel lage instroom van opdrachten bij de 3RO in Limburg. Een van de oorzaken van de lagere instroom qua adviesopdrachten is volgens de reclassering en het OM de gang van zaken binnen het OM. Reclassering en OM zijn hierover in gesprek.

Er zijn overzichten met de uitvalpercentages van de adviesopdrachten.²⁷ Tabel 4 geeft weer dat SVG Reclassering Limburg alleen bij de uitval van een reclasseringsadvies (beknopt) als gevolg van de cliënt een lager percentage heeft (5,6%) dan het landelijk gemiddelde van de SVG (7,1%). De overige percentages liggen relatief hoog in vergelijking tot het landelijk gemiddelde van de SVG.

Tabel 4 Uitvalpercentage advies

	Uitval reclasseringsadvies		Uitval reclasseringsadvies (beknopt)	
	SVG Reclassering Limburg	SVG Landelijk	SVG Reclassering Limburg	SVG Landelijk
Totaal	35,8%	25,3%	17,9%	10,9%
Uitval als gevolg van opdrachtgever	8,4%	4,6%	8,7%	2,1%
Uitval als gevolg van cliënt	24,0%	18,1%	5,6%	7,1%
Uitval als gevolg van reclassering	3,4%	2,6%	3,6%	1,8%

²⁷ Uitvalpercentages reclasseringsadvies 2012.

Vanuit de reclasseringsbalie zijn in 2012 de adviezen bijgehouden. Hieruit bleek dat ongeveer 70 procent van de reclasseringsadviezen een toezicht adviseert. Het is voor de reclasseringsorganisaties echter lastig inzichtelijk te krijgen welke uitspraken de ZM doet.

In het najaar van 2013 vinden bij SVG Reclassering Limburg audits plaats op het toezichtproces.

Ketenpartnertevredenheid

In november 2011 is een onderzoek gedaan naar de tevredenheid van de opdrachtgevers over de adviesopdrachten. De resultaten hiervan zijn in het voorjaar van 2012 teruggekoppeld aan de managers van SVG Reclassering Limburg. Ook komt de tevredenheid van opdrachtgevers over de reclassering aan bod in de diverse overleggen die er tussen hen zijn.

Processen die nog niet voldoende verlopen, komen in gesprekken aan bod en gezamenlijk wordt gezocht naar verbetering. Dit gebeurt bijvoorbeeld voor de verbetering van de tenuitvoerlegging door het OM. Ter verbetering van de doorlooptijden bij opdrachten vanuit de PI's is het detentiecassus-overleg gestart.

MTO

Vanuit de beide moederorganisaties vinden medewerkertevredenheidsonderzoeken plaats. Het laatste medewerkertevredenheidsonderzoek van Mondriaan dateert uit 2009. Medewerkers geven aan dat de managers voor hen benaderbaar zijn.

Cliënttevredenheidsonderzoeken

Het laatste cliënttevredenheidsonderzoek bij Mondriaan is in 2010 uitgevoerd. Op dit onderzoek kwam weinig respons. Om deze reden zal de komende evaluatie op een andere manier worden uitgevoerd. Bij Vincent van Gogh is de afgelopen jaren geen cliënttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. SVG Reclassering Limburg was ten tijde van de doorlichting ermee bezig het komende cliënttevredenheidsonderzoek verder uit te werken.

Aan het eind van een toezicht vraagt de toezichthouder aan een cliënt wat deze van het toezicht vond. Deze informatie kan terugkomen in bijvoorbeeld caseloadgesprekken.

Tot slot is er vanuit GGZ Mondriaan onlangs een cliënttevredenheidsonderzoek geweest.

Oordeel

De instroom van de opdrachten is laag in Limburg. De Inspectie constateert echter ook dat het uitvalpercentage van de adviesopdrachten relatief hoog.

Dit hoge percentage is zowel aan de reclassering, de cliënt als de opdrachtgever te wijten.

De tevredenheid van de opdrachtgevers over de samenwerking is onder andere onderwerp van gesprek in diverse overleggen. De Inspectie constateert dat processen die niet optimaal verlopen aandacht krijgen en dat opdrachtgever en reclassering samen proberen hierin verbetering te bewerkstelligen. Reclasseringswerkers weten hun managers te vinden en vanuit de moederorganisaties vinden ook kwantitatieve medewerkertevredenheidsonderzoeken plaats. Er zijn echter geen recente medewerkertevredenheidsonderzoeken die herleidbaar zijn tot het niveau van de reclasseringsafdelingen. Er worden momenteel acties ondernomen een cliënttevredenheidsonderzoek uit te voeren. De Inspectie onderstreept het belang hiervan.

6.6 Conclusie

De Inspectie oordeelt wisselend over de organisatieaspecten. De medewerkers van SVG Reclassering Limburg zijn tevreden over de organisatie, er is aandacht voor de opleidingen en de medewerkers voldoen aan de overige eisen.

Mondriaan en Vincent van Gogh hanteren voor de contactmomenten zoals casuïstiekbespreking verschillende werkwijzen, maar de interne communicatie verloopt bij beide over het algemeen goed. SVG Reclassering Limburg gaat adequaat om met de spaarzame incidenten die plaatsvinden. Processen die niet optimaal verlopen krijgen aandacht, reclassering en opdrachtgevers proberen gezamenlijk verbeteringen te bewerkstelligen. De instroom van de opdrachten is laag in Limburg. De Inspectie constateert echter ook dat het uitvalpercentage van de adviesopdrachten relatief hoog. Dit hoge percentage is zowel aan de reclassering, de cliënt als de opdrachtgever te wijten.

Wat betreft de veiligheid zijn er echter diverse tekortkomingen. De spreekkamers zijn in sommige gevallen afgelegen van de reclasseringsafdeling, waardoor zij bij een calamiteit afhankelijk zijn van de aanwezigheid van de medewerkers van de forensische poli op de desbetreffende etage, soms niet transparant of beschikken niet over (mobiele) piepers. Ten aanzien van de huisbezoeken wordt er onvoldoende structureel een achterwacht ingezet danwel gecommuniceerd over het verloop van het bezoek.

Aandachtspunten liggen er verder in de samenwerking met de veiligheidshuizen en de PI's in de regio. Hoewel de meeste processen hier geen hinder van ondervinden, zijn er bijvoorbeeld met het veiligheidshuis irritaties door verschillen in visie en de verwachtingen over de meerwaarde van de informatie-uitwisseling. De ketensamenwerking met het OM is nog voor verbetering vatbaar. Hiertoe vindt reeds overleg plaats.

Bijlage 1

Oordeel

Rechtspositie & omgang

Identiteitsvaststelling	
Informatieverstrekking	
Functioneren beklagregeling	
Privacy	
Omgangsvormen	

Advies

<i>Maatschappelijke reïntegratie</i>	
Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie	
Samenwerking met netwerkpartners	
<i>Maatschappijbeveiliging</i>	
Bijdrage aan de strafrechtketen	
Risico-identificatie en -beheersing	

Toezicht

<i>Maatschappelijke reïntegratie</i>	
Inhoud van het reclasseringscontact	
Samenwerking	
<i>Maatschappijbeveiliging</i>	
Bijdrage aan de strafrechtketen en risico-identificatie	
Risicobeheersing toezicht	

Gedragsinterventie

<i>Maatschappelijke reïntegratie</i>	
Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie	
Samenwerking	
<i>Maatschappijbeveiliging</i>	
Bijdrage aan de strafrechtketen	

Organisatieaspecten

Personeelsvereisten	
Communicatie	
Integriteit	
<i>Veiligheid</i>	
Voorkomen intimidatie en agressie	
Omgang met incidenten	
Evaluatie	

Bijlage 2

Aanbevelingen

De Inspectie beveelt SVG Reclassering Limburg het volgende aan:

Rechtspositie & omgang

- Draag zorg voor werkende verificatiestations voor afname van biometrie en stuur aan op het gebruik hiervan.
- Zorg ervoor dat alle cliënten schriftelijk geïnformeerd worden over hun rechten en plichten. Stel folders ook beschikbaar in de wachtruimten. Zie er op toe dat cliënten volledig worden geïnformeerd over hun rechten en plichten.
- Voorzie de ‘Verklaring van geen bezwaar’ voor het uitwisselen van gegevens met referenten altijd van een datum.

Advies

- Zorg er voor dat iedereen binnen SVG Reclassering Limburg dezelfde werkwijze, conform de afspraken met het OM, hanteert voor het opleveren van de reclasseringsadviezen.
- Zorg voor een tijdige oplevering van de rapportages aan DJI.
- Breng de mogelijkheden van elektronische controle zowel onder de medewerkers van de reclassering als bij de opdrachtgever onder de aandacht.

Toezicht

- Zorg ervoor dat toezichten tijdig (kunnen) starten. Realiseer dat de reclassering over lijsten kan beschikken, waarop de reclassering kan zien aan welke cliënten door het OM een zelfmeldplicht is opgelegd.
- Zorg dat alle toezichthouders regelmatig de toezichten evalueren en dit registreren in IRIS.
- Zorg dat voortgangsverslagen tijdig aan de opdrachtgever worden gezonden.
- Realiseer dat de reclassering over lijsten kan beschikken, waarop de reclassering kan zien aan welke cliënten door het OM een zelfmeldplicht is opgelegd.
- Zorg dat bij alle niveau 3 toezichten sprake is van duobegeleiderschap.
- Zorg dat er tijdig en daadwerkelijk contact is voor het wijzigen van een toezichtniveau, bijzondere voorwaarden en wanneer een cliënt zijn voorwaarden overtreedt.

Organisatieaspecten

- Registreer ten behoeve van de inzichtelijkheid van de besluitvorming en overdraagbaarheid van toezichten casuïstiekbesprekingen in IRIS.
- Ga in gesprek met zowel de veiligheidshuizen als de PI om de heersende ongenoegens uit te spreken en tot een betere afstemming bij de aanpak van de doelgroepen cq gedetineerden te komen.

- Creëer transparante spreekkamers zodat van buiten zicht is op de reclasseringswerker en cliënt en voorzie in een alarmsysteem dat ook door de medewerkers wordt gebruikt. Zorg dat voor iedereen duidelijk is hoe er wordt gehandeld bij een calamiteit.
- Zorg ervoor dat reclasseringswerkers het inzichtelijk maken wanneer zij een huisbezoek afleggen en dat zij collega's informeren wanneer het huisbezoek is voltooid.
- Voorzie de wachtruimten van huisregels.
- Realiseer een RI&E voor de verschillende locaties, inclusief plan van aanpak.

De Inspectie beveelt het landelijk kantoor SVG en SVG Reclassering Limburg het volgende aan:

Rechtspositie & omgang

- Draag zorg voor werkende verificatiestations voor afname van biometrie en stuur aan op het gebruik hiervan.

De Inspectie beveelt het OM Limburg het volgende aan:

Toezicht

- Zorg ervoor dat toezichten tijdig (kunnen) starten. Realiseer dat de reclassering over lijsten kan beschikken, waarop de reclassering kan zien aan welke cliënten door het OM een zelfmeldplicht is opgelegd.
- Realiseer een ordentelijke ketensamenwerking in het geval toezichthouders willen TUL'en. Let hierbij ten eerste op de snelheid van afhandeling. Ten tweede dient het proces altijd volledig te worden doorlopen, van binnenkomst tot terugkoppeling aan de reclassering.
- Zorg dat er tijdig en daadwerkelijk contact is voor het wijzigen van een toezichtniveau, bijzondere voorwaarden en wanneer een cliënt zijn voorwaarden overtreedt.

Bijlage 3

Afkortingen

3RO	De drie reclasseringsorganisaties (Reclassering Nederland, Leger des Heils, Stichting Verslavingsreclassering GGZ)
AJB	Arrondissementaal Justitieel Beraad
CBTR	Coördinatie Bureau Terugdringen Recidive
DCO	Detentiecassuoverleg
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
FIT	Facilitair Interventie Team
fte	Full-time equivalent
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
IFZ	Indicatiestelling Forensische Zorg
Ifzo	Informatievoorziening forensische zorg
IRIS	Integraal Reclassering Informatiesysteem
Isd	Inrichting Stelselmatige Daders
NIFP	Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en psychologie
OM	Openbaar Ministerie
PI	Penitentiaire Inrichting
PIJ	Plaatsing In Jeugdinrichting
RI&E	Risico Inventarisatie & Evaluatie
RISc	Recidive Inschattings Schalen
RN	Reclassering Nederland
SMART	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden
SVG	Stichting Verslavingsreclassering GGZ
Tbs	ter beschikking stelling
TCO	Tbs Casus Overleg
TUL	Ten uitvoer legging
Uc	Urinecontrole
v.i.	Voorwaardelijke invrijheidsstelling
WIVVG	Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen
ZM	Zittende Magistratuur
ZSM	Zo Snel, Sim, Selectief, Simpel en Samenlevingsgericht mogelijk

Bijlage 4

Bronnen

Agenda Clustervergadering GGZ Recl VvG (2012)
 Agenda Operationeel Overleg Reclassering 3RO (2013)
 Agenda Periodiek Overleg Toezicht Unit (2012)
 Agressieprotocol (2011)
 Betekenis portefeuillehouderschap O.O.R (2010)
 Cijfers Klachtencommissie Mondriaan 2010
 Cliënttevredenheidsonderzoek naar bejegening bij de Justitiële
 Verslavingszorg Mondriaan (2010)
 Adviesrapport Consequenties Herziening Gerechtelijke Kaart voor samen-
 werking binnen de SVG (2012)
 Convenant Veiligheidshuis district Heerlen
 Convenant persoonsgerichte aanpak in districtelijk Veiligheidshuis Heerlen
 (2006)
 Deeloverzicht Relim - Mondriaan
 Functie overzicht GGZ reclassering Vincent van Gogh 2013
 Geldigheidsduur licenties van gedragstrainers
 Gedragsinterventielijst
 Huishoudelijk reglement Klachtencommissie Mondriaan (2012)
 Identiteitscontrole Justitiabelen 3RO (2010)
 Incidentenprotocol Reclassering
 Incidentenprotocol SVG/ Mondriaan
 Informatie-uitwisseling met betrekking tot TBS-gestelden en
 zedendelinquenten
 Instructie alarmtoestel
 Intimiteit en seksuele intimidatie tussen medewerker en cliënt (2009)
 Jaarplan Verslavingsreclassering 2012 Mondriaan
 Jaarplan 2012 SVG Verslavingsreclassering
 Jaarplan 2013 SCG Reclassering Limburg
 Jaarwerkplan 2012 GGZ reclassering VvG
 Kengetallen formatie Mondriaan (2013)
 Klachten. Informatie voor cliënten (2011)
 Klachtenfunctionaris Mondriaan. Jaarverslag 2011
 Klachtenfunctionaris Mondriaan. Jaarverslag 2012
 Klachtenregeling Ongewenste Omgangsvormen (2012)
 Klachtenreglement / Reglement van orde van de klachtencommissie (1995)
 Klokkenluidersregeling (2012)
 Landelijk kader Veiligheidshuizen. Voor en door partners (2013)
 Medewerkertevredenheidsonderzoek Mondriaan (2009)
 Memo instroomverdeling 2012 (2012)
 Niemand weg zonder overleg (2011)
 Notitie Veiligheid bij Huisbezoek JVZ - Limburg
 Onaanvaardbaar gedrag (2012)
 Ongewenste omgangsvormen (2013)

Ontoelaatbare handelingen en giften (2005)
Opleidingsjaarplan 2012 - GGZ reclassering VvG
Organogram afdeling Reclassering Vincent van Gogh
Overzicht Advies TUL of Advies terugplaatsing inrichting VvG
Overzicht incidenten cliënten 2010 t/m 2012
Overzicht incidentmeldingen Mondriaan reclassering JVZ 2011 t/m 2013
Overzicht jaargesprekken 2012
Overzicht klachten cliënten 2010 t/m 2012
Planning productie 2013 GGZ Reclassering Limburg
Privacyreglement inzake bescherming van cliëntgegevens (2009)
Projectplan Samenwerking Verslavingsreclassering (2012)
Protocol Gedrag & Integriteit (2010)
Protocol onaanvaardbaar gedrag (2012)
Rapportage-opzet. Rapportage op basis van de caseload van 28 februari 2013
Relaties op het werk (2004)
Richtlijn grensoverschrijdend gedrag / Psychosociale arbeidsbelasting (2010)
Stroomschema DCO
Subsidiebrief 2013. Ministerie van Veiligheid en Justitie. 12 april 2013
Subsidiebrief 2013. Ministerie van Veiligheid en Justitie. 28 december 2012
Termijnoverzicht van te bespreken potentiële TR-kandidaten uit P.I. De Geerhorst - Sittard
Viermaandrapportage 2012 Mondriaan
Viermaandrapportages GGZ reclassering VvG 2012
Uitvalpercentages reclasseringsadvies 2012
Verdeelsystematiek SVG reclassering Limburg vanaf 1 januari 2013
Vergaderrooster - GGZ Reclassering VvG 2013
Vergaderstructuur GGZ reclassering Limburg, afdeling Vincent van Gogh
Verslag Overleg Samenwerking 3RO-Parket
Volgsysteem zorg / artikelplaatsing 2013
Voortgang Jaarwerkplan 2012 GGZ reclassering VvG
Werkinstructie 3RO ID verificatie
Werkinstructie "Grensoverschrijdend gedrag WLW" (2012)
ZSM processen (2012)

Bijlage 5

Inspectieprogramma

Maandag 9 april 2013

Tijd	Programma
9.00 - 13.00 uur	Dossieronderzoek IRIS

Maandag 11 april 2013

Tijd	Programma
9.00 - 13.00 uur	Dossieronderzoek IRIS

Woensdag 17 april 2013

Tijd	Programma
10.45 - 12.45 uur	Interview met beide managers
12.45 - 13.15 uur	Lunch
13.15 - 14.00 uur	Rondleiding door het gebouw van Mondriaan te Heerlen (gespreks-/trainingsruimten, beveiliging, administratie)
14.00 - 14.45 uur	Inzage fysieke dossiers
15.30 - 16.30 uur	Interview Veiligheidshuis Heerlen

Donderdag 18 april 2013

Tijd	Programma
10.30 - 12.00 uur	Interview OM Limburg te Maastricht
14.30 - 16.00 uur	Interview PI Limburg Zuid locatie De Geerhorst

Dinsdag 23 april 2013

Tijd	Programma
10.30 - 11.15 uur	Rondleiding door het gebouw van Vincent van Gogh te Roermond (gespreks-/trainingsruimten, beveiliging, administratie)
11.15 - 12.45 uur	Interview met vier adviseurs
12.45 - 13.15 uur	Lunch
13.15 - 15.15 uur	Interview met vier toezichthouders
15.15 - 16.15 uur	Interview trainers
16.15 - 17.00 uur	Inzage fysieke dossiers

Woensdag 24 april 2013

Tijd	Programma
9.00 - 11.00 uur	Interview met werkbegeleiders toezicht
11.15 - 13.15 uur	Interview met werkbegeleiders advies
13.15 - 13.45 uur	Lunch
13.45 - 14.45 uur	Interview met vier cliënten
14.45 - 15.30 uur	Vorbereiding terugkoppeling
15.30 - 16.00 uur	Terugkoppeling eerste bevindingen inspectie aan management

Maandag 6 mei 2013

Tijd	Programma
10.00 - 11.00 uur	Interview reclasseringsbalie

Missie Inspectie VenJ

“De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt toezicht op instellingen en organen die actief zijn op het terrein van veiligheid en justitie.

Hierdoor draagt de Inspectie VenJ bij aan verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering binnen haar toezichtdomein en aan een veilige en rechtvaardige samenleving.”

Dit is een uitgave van:
Inspectie Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.ivenj.nl

Augustus 2013 | Publicatie-nr. J-20199